

REDO ATT FÅ ORDNING PÅ REGION ÖSTERGÖTLAND

TREÅRSBUDGET 2023-2025 MED FOKUSOMRÅDEN 2023

Förslag från (M) och (KD)
till regionstyrelsen 2022-06-15

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
1. Inledning	3
2. Region Östergötlands uppdrag.....	4
3. Grunduppdrag samt styrande planer och strategier	4
4. Vision och mål för mandatperioden	5
5. Budgetprocess	6
6. Fokusområden för Region Östergötland	7
Fokusområde 1 – Ledning och styrning	8
Fokusområde 2 – Nära och tillgänglig vård	10
Fokusområde 3 – Utveckla universitetssjukvården.....	13
Fokusområde 4 – Hållbar kompetensförsörjning	15
Fokusområde 5 – Stärkt tillväxt i hela regionen	18
Fokusområde 6 – Regional kultur som når många	20
Fokusområde 7 – Enklare att resa	21
Fokusområde 8 – Hållbar region i framkant.....	23
7. Ekonomi under budgetperioden.....	26
Region Östergötlands ekonomiska utveckling.....	26
Budget 2023-2025	30
8. Beslut.....	39
Bilaga 1 Planeringsförutsättningar – en sammanfattning.....	40
Bilaga 2 Region Östergötlands samlade verksamhet.....	53
Bilaga 3 Regionövergripande styrning.....	56
Bilaga 4 Resultaträkning (fullfondering)	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Bilaga 5 Kassaflödesanalys (fullfondering)	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Bilaga 6 Balansräkning (fullfondering)	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Bilaga 7 Resultaträkning med områden.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.

1. Inledning

När den här budgeten läggs på regionfullmäktiges bord görs det i en tid kantad av kriser. Givetvis tänker vi på Coronapandemin, som satt vården och samhället i stort under enorm press och där sviterna kommer vara kännbara under lång tid framåt. Samtidigt pågår ett krig i vårt Europa, ett krig med förödande konsekvenser som ännu är svåra att överblicka.

Men det finns också en annan pågående kris. En kris i vår närhet, som har pågått länge och som tillåtits fortgå. En kris som kan drabba var och en av oss. Krisen i vården.

Redan innan pandemin hade vårdköerna vuxit sig långa i Region Östergötland. Alldeles för långa. Många östgötar har därför fått vänta länge på den vård som de har rätt till och behöver, vilket i sig kan ge allvarliga följder. Vi hör också otaliga vittnesmål från vårdens medarbetare om en ohållbar arbetssituation, där man inte längre kan garantera patientsäkerheten.

För att komma till rätta med detta behöver vi framför allt satsa på vårdens viktigaste resurs – medarbetarna. Regionens attraktivitet som arbetsgivare är av avgörande betydelse för att möta behovet av kompetens i dag och framöver. I vårt budgetförslag presenterar vi ett batteri av åtgärder för att behålla och rekrytera medarbetare till vården.

Regionens ansvar är bredare än bara sjukvård. Grunden för en bra välfärd byggs av företag och människor som tillsammans skapar de resurser som behövs för att bygga en trygg hälso- och sjukvård för alla. Vi vill utveckla hela Region Östergötlands attraktivitet, tillvarata dess innovationskraft och skapa en modern region. Östergötland ska vara attraktivt för boende, besökare och investerare.

Regionen ska ha en forskning i framkant som bidrar till att utveckla nya metoder och idéer. Nya tekniska lösningar ska användas för att på ett bättre sätt kunna möta människors behov av information och kommunikation inom olika verksamhetsområden, men även för att utveckla vården. Region Östergötland kan bidra till ökad utvecklingskraft genom en väl fungerande infrastruktur och goda resmöjligheter med kollektivtrafiken.

Vi vill forma ett län som skapar goda livsvillkor för de som bor och verkar här, skapa möjligheter till en hälsosam uppväxt och ge möjligheten att påverka och vara delaktig i sitt eget liv. Goda livsvillkor skapas till största del av en bra utbildning, fler människor i arbete och ökad möjlighet att påverka sin egen vardag. Även möjligheter till kultur och ett aktivt friluftsliv är viktiga faktorer.

Vi tror på Östergötland, men vår region behöver en nystart och för det krävs ett ledarskap med mod att förändra och med förmåga att ta ansvar.

Moderaterna och Kristdemokraterna är redo att få ordning på Region Östergötland.

Linköping juni 2022

*Fredrik Sjöstrand (M), Marie Morell (M),
Per Larsson (KD), Jan Owe-Larsson (M).*

2. Region Östergötlands uppdrag

Region Östergötland ska erbjuda invånarna en god och jämlik hälso- och sjukvård och tandvård.

Region Östergötland ska leda det regionala utvecklingsarbetet för en långsiktig och hållbar utveckling i regionen inom områden som samhällsbyggnad, kompetensförsörjning, företagande, besöksnäring, kultur, folkbildning och folkhälsa.

Region Östergötland ansvarar för kollektivtrafiken i länet och har i rollen som regional kollektivtrafikmyndighet i uppdrag att utveckla en attraktiv och effektiv kollektivtrafik.

Uppdraget i sin helhet finns beskrivet i reglementet för Region Östergötland

3. Grunduppdrag samt styrande planer och strategier

Region Östergötlands uppdrag regleras till stora delar av Kommunallagen, Hälso- och sjukvårdslagen, Patientlagen, Lagen om kollektivtrafik samt Lagen om regionalt utvecklingsansvar. Denna lagstiftning är utgångspunkt för regionens grunduppdrag, mål och strategier. Grunduppdraget för nämnderna och regionstyrelsen beskrivs i reglementet. Flera strategier och planer styr, vid sidan av lagarna och målen i strategiprogrammet, den långsiktiga inriktningen i Region Östergötlands arbete. I tabeller nedan beskrivs en del av dessa.

I oktober 2021 antog regionfullmäktige Utvecklingsstrategi för Östergötland, den nya regionala utvecklingsstrategin med goda livsvillkor i Östergötland som övergripande mål.

För Region Östergötland innebär genomförandet av strategin två saker, dels att i sin roll som regionalt utvecklingsansvarig samordna genomförandet, analysera och följa upp utvecklingen i länet, dels att utifrån regionens uppdrag med hälso- och sjukvård, regional utveckling och kollektivtrafik, bidra till måluppfyllelsen i utvecklingsstrategin.

Den regionala utvecklingsstrategin är därmed också en viktig utgångspunkt för Region Östergötlands långsiktiga planering på samma sätt som kommuner, statliga myndigheter och aktörer som

bidrar till länets utveckling bör beakta Utvecklingsstrategi för Östergötland i sina ordinarie planeringsprocesser.

Inför varje budgetår beskriver Region Östergötland i Treårsbudget med fokusområden de viktigaste prioriteringarna för att bidra till Östergötlands utveckling och nå målen i utvecklingsstrategin.

Utvecklingsstrategi för Östergötland

REGIONALA STRATEGIER OCH PLANER	INTERNA STRATEGIER OCH PLANER
Besöksnäringstrategi Östergötland	Delaktighet och tillgänglighet för alla. Funktionshinderpolitiskt program för Region Östergötland 2019-2023
Bredbandsstrategi för Östergötland 2018-2025	Drivmedelsstrategi för Region Östergötland
Energi- och klimatstrategi för Östergötland	Forsknings- och Utvecklingspolicy
Folkhälsostategi för Östergötland	Hållbarhetsprogram 2023-2030
Kulturplan för Östergötland 2020-2023	Klimatfärdplan 2020 – 2025
Länsplan för regional transportinfrastruktur 2022-2033*	Målbild 2040 för Region Östergötlands engagemang i regional tågtrafik
Regional livsmedelsstrategi Östergötland	Nära vård Region Östergötland. Omställning till en god och nära vård
Regional strukturbild för Östergötland	Region Östergötlands digitaliseringsstrategi
Regional överenskommelse om samverkan mellan Region Östergötland och idéburen sektor i Östergötland	Region Östergötlands internationella strategi
Regionalt trafikförsörjningsprogram för Östergötland ->2030	Riktlinjer för god ekonomisk hushållning
Smart specialiseringsstrategi för Östergötland	Strategisk målbild för busstrafiken i Östergötland
Strategi för klinisk forskning och utbildning samt hälso- och sjukvårdsutveckling för universitetssjukvården i Sydöstra sjukvårdsregionen	
Strategi för Life Science i Sydöstra sjukvårdsregionen	
Strategi för suicidprevention 2021-2025 Östergötlands län	

*Dessa strategier har beslutsdatum efter Treårsbudget 2023-2025 med fokusområden 2023. Med reservation för att namnen blir annorlunda eller att någonting inträffar i beslutsprocesserna.

4. Vision och mål för mandatperioden

I Strategiprogram för Region Östergötland beskrivs vision och de politiska målen för innevarande mandatperiod. Målen beskriver vad de styrande politikerna har för intentioner och inriktningar under mandatperioden. Vid beslut av Treårsbudget 2023-2025 med fokusområden 2023 har inte mål för den nya mandatperioden beslutats. Detta görs vid regionfullmäktiges beslut om nytt strategiprogram för mandatperioden, efter valet hösten 2022.

5. Budgetprocess

Region Östergötlands budgetprocess grundar sig i regionens modell för verksamhetsstyrning. Verksamhetsstyrningen utgår från de mål som beskrivs i Strategiprogram för Region Östergötland. Processen att ta fram treårsbudgeten med fokusområden startar med planeringsförutsättningarna som beskriver en Gap-analys utifrån målen i strategiprogrammet och andra beslutade regionala program och mål. Gap-analysen blir underlag till regiondirektörens inspel till fokusområden för nästkommande budgetår. Fokusområdena beslutas av regionfullmäktige varje år i Treårsbudget med fokusområden, som är grunden för den årliga styrningen.

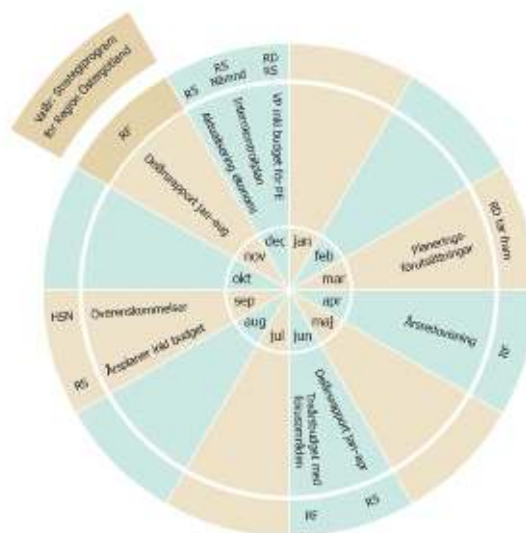
Fokusområdena mynnar ut i uppdrag till regionstyrelsen och nämnderna. Regionstyrelsen har, tillsammans med hälso- och sjukvårdsnämnden, regionutvecklingsnämnden och trafik- och samhällsplaneringsnämnden, ansvaret att göra en plan för uppdragen som formuleras i treårsbudgeten med fokusområden. Det görs i nämndernas och styrelsens årsplaner. Syftet med årsplanerna är att säkra att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller.

Beställningar och styrning från regionstyrelsen och nämnder lägger sedan grunden för planering för samtliga Region Östergötlands produktionsenheter. Region Östergötland har en decentraliserad organisation. Det innebär att produktionsenheterna har självständigt beslutsutrymme över sin verksamhet inom beslutade ramverk.

Förutom fokusområden innehåller budgeten också beslut om skattesats och ekonomiska ramar. I kommunallagen anges att kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning. För Region Östergötland innebär god ekonomisk hushållning att organisationen ska uppnå goda verksamhetsresultat och uppnå det finansiella målet - ett resultat på minst en procent av skatter och generella statsbidrag. Under enskilda år kan emellertid god ekonomisk hushållning vara uppfyllt trots att resultatet understiger en procent. Detta kan vara aktuellt vid tillfälliga konjunkturbedgångar eller år med stora omställningskostnader.

Återrapportering till regionfullmäktige utifrån årets fokusområden samt nämndernas och styrelsens grunduppdrag sker som uppföljning av strategiprogrammet i arbetet med årliga planeringsförutsättningar och i delårsrapport efter augusti och årsredovisning.

Mer om Region Östergötlands styrning beskrivs i bilaga 2.

¹ När det gäller området regional utveckling så fokuserar den interna styrningen och uppföljningen på Region Östergötlands insatser. Det finns idag inget bra sätt att på ett enkelt sätt koppla olika insatser till tydliga styrtalet som speglar samhällets utveckling. För att följa samhällsutvecklingen används i stället ett för Sveriges regioner gemensamt system kallat BRP+, ett system som på ett sammanhållet sätt mäter regional utveckling ekonomiskt, miljömässigt och socialt. Inför varje budgetprocess kommer en redogörelse göras av Östergötlands utveckling med hjälp av BRP+, i planeringsförutsättningarna

6. Fokusområden för Region Östergötland

Nedan beskrivs Region Östergötlands fokusområden för budgetåret. Fokusområdena beskriver vilka områden som är högst prioriterade för organisationen under budgetåret. Fokus på dessa områden förväntas ge störst nytta för att uppnå målsättningarna i strategiska planen. Fokusområdena arbetas fram utifrån de planeringsförutsättningar som tas fram inför varje budgetprocess. Nedan ges en överblick av fokusområdena för året 2023. Beskrivning av dem följer sedan.

Fokusområde 1 – Ledning och styrning

De senaste åren har kommit att handla om kriser av olika slag. Coronapandemin, som inneburit svåra påfrestningar på framför allt vården, men som också drabbat näringslivet, kollektivtrafiken, kulturen mm. Och så nu, ett krig i Europa – i vårt närområde, med allt vad det innebär. I dessa svåra situationer är ledning och styrning mer centralt än någonsin.

Men oaktat dessa kriser befann sig Region Östergötland i ett besvärligt läge redan innan pandemins inträde, med rekordstora ekonomiska underskott, växande vårdköer och där våra tre sjukhus halkat ned i ranking över landets bästa sjukhus. Den utvecklingen måste vändas.

Med nya prognoser för pensionerna, ökade bränslekostnader, eventuellt minskade skatteintäkter och minskade statsbidrag, och fram för allt en skakig finansiell marknad beroende på ett osäkert omvärldsläge, är det av stor vikt att en långsiktig analys för regionens samlade ekonomiska situation genomförs. En analys måste bestå av olika scenarier med den osäkra värld vi lever i.

För att kunna upprätthålla en god verksamhet krävs en långsiktigt hållbar ekonomi. En ekonomi som är hållbar över tid präglas av medvetna beslut om anpassningar för att möta framtida förändringar. Region Östergötland har under flera år haft en allt för hög kostnadsutveckling i förhållande till intäkterna. Den politiska ledningen behöver ha ett tydligt uppföljnings- och redovisningssystem för att bättre kunna följa och analysera både verksamhetsutveckling och ekonomi.

Ledning och styrning handlar också om att visa tillit till vårdens medarbetare. Innovationsidéer och engagemang hos vårdens medarbetare ska bättre tas tillvara. För att möjliggöra en vård på lägsta effektiva vårdnivå krävs tydliga stödstrukturer till vårdverksamheter för att utveckla vårdprocesser, vårdflöden och nya arbetssätt. Intraprenad ska vara möjligt där sådana förutsättningar och önskemål finns. Vi ser också behov av en central funktion för kvalitetsuppföljning, utvecklings- och projektstyrning i nära samarbete med verksamheterna.

Krisberedskapen har i allra högsta grad satts på prov under den gångna pandemin, men fortsätter nu att vara högaktuell med anledning av kriget i Ukraina. Det är av stor vikt att säkerställa att planering av det civila försvaret genomförs i enlighet med tidigare fattade beslut, men även utreda hur regionens krisberedskap kan stärkas inför kommande kriser inom alla regionens ansvarsområden.

Uppdrag till nämnder och styrelsen för 2023:

Uppdrag	Uppdrag till:
Genomföra en långsiktig analys för regionens samlade ekonomiska situation , inklusive likviditet.	RS
Utveckla ett tydligt uppföljnings- och redovisningssystem till den politiska ledningen för att bättre kunna följa och analysera både verksamhetsutveckling och ekonomi .	RS
Utveckla en struktur för implementering, uppföljning och finansiering kopplat till det nationella systemet för kunskapsstyrning av hälso- och sjukvården.	HSN

Utarbeta en långsiktig plan och organisation för att stärka sjukvårdens kvalitet i Region Östergötland med målet att alla sjukhus i Östergötland ska rankas bland de bästa i Sverige.	RS HSN
Inrätta tydliga stödstrukturer till vårdverksamheter på olika nivåer för att utveckla vårdprocesser, vårdflöden och nya arbetssätt för att stödja en vård på lägsta effektiva vårdnivå. Intraprenad ska vara möjligt där sådana förutsättningar och önskemål finns.	RS
Starta ett utvecklingsarbete för att minska antalet administrativa arbetstimmar till förmån för patientfokuserat arbete , motsvarande det projekt som genomfördes i Östergötland i början av 2000-talet under namnet ”10 upphöjt till 6”.	RS
Genomföra en allmän översyn av principerna, regelverk och nivån på avgifterna inom hälso- och sjukvården , inklusive sjukresor.	HSN
Genomföra och fortsätta att utveckla regionens AI- och digitaliseringsstrategi.	RS HSN TSN RUN
Genomföra en genomlysning av användbarhet och effektivitet i våra nuvarande IT-system och en tydlig kravställning på användbarhet i upphandling av nya system och tjänster.	RS
Utarbeta en innovationsstrategi som inbegriper sökbara ekonomiska medel för förändringsprojekt.	RS
Säkerställa att planering av det civila försvaret genomförs i enlighet med tidigare fattade beslut av regionstyrelsen samt genomföra en utredning av hur regionens krisberedskap behöver stärkas inför kommande kriser inom alla regionens ansvarsområden samt stötta insatser för att möta samhällets upprustning av totalförsvaret.	RS
Utreda hur Region Östergötland ska säkra upp robusthet inom nära vård så att vården som bedrivs i hemmet kan bedrivas även vid störningar av olika slag.	RS

Styrtal – Fokusområde 1

- Rankingnivå för respektive sjukhus i Dagens Medicin årliga mätning (US plats 1-2, ViN plats 1-10, LiM plats 1-5).
- Antal administrativa timmar ska minska, till förmån för patientfokuserat arbete.
- Antal AI-baserade beslutsstöd ska öka.
- Antal öppna datakällor och API:er ska öka.
- Minst en månads förbrukning av prioriterade läkemedel inom intensivvård, prehospital vård och akut tandvård, med utgångspunkt i Socialstyrelsens substanslista.

Fokusområde 2 – Nära och tillgänglig vård

Under en längre tid har vårdköerna vuxit sig långa inom flera områden i Region Östergötland. Det handlar om allt från cancerpatienter som skickas till andra regioner för att få den så livsnödiga vård som de behöver, till barn och unga som är i behov av psykiatrisk vård där varje dag av väntan ofta innebär stort lidande både för barnet och familjen runtomkring. Det är en negativ utveckling som behöver brytas, därför krävs en generalplan för tillgänglighet som syftar till att kraftigt minska köerna till vården.

För att kunna kapa köerna i vården måste fler aktörer tillåtas vara med i det arbetet. I syfte att öka tillgängligheten och mångfalden för både patienterna och medarbetarna ska förutsättningarna för att införa vårdval inom olika delar av specialistsjukvården, exempelvis inom gynekologi, barn- och ungdomspsykiatri och offentligt finansierade vaccinationer, därför utredas.

Primärvården måste vara navet för att skapa en sammanhållen vård, framför allt för de mest sjuka äldre. Kostnadsansvaret för akutsjukvården, slutenvården och LAH ska därför överföras till vårdcentralerna i syfte att integrera processerna och samspelet inom den nära vården för den enskilde patienten, utifrån lokala förutsättningar.

Men vården behöver också komma närmare medborgarna via olika mobila insatser. Det handlar om att utveckla mobila team, avancerad hemsjukvård, den kommunala omsorgen och hemsjukvården, digitala tjänster, stöd till avancerad egenvård och olika typer av nära mottagningar så som och äldre- och ungdomsmottagningar. Här gäller det att säkerställa att både ersättningsystem och informationssystem är utformade för att möjliggöra och stimulera till vård på den mest effektiva omhändertagandenivån.

Det preventiva arbetet i alla delar av vården är av stor vikt för bättre hälsa. Det ska därför tas fram en samlad strategi för att sätta nytt fokus på det arbetet, som bland annat ska inkludera forskning och uppföljning, förändrade arbetssätt och samverka med det civila samhället till användning av data och AI för att bättre identifiera riskgrupper och riskpatienter.

Uppdrag till nämnder och styrelsen för 2023:

Uppdrag	Uppdrag till:
Utarbeta en generalplan för tillgänglighet i vården för perioden 2023-2025.	HSN
Region Östergötland ska via den fristående vårdlotsen och övrigt tillgänglighetsarbete stödja den Nationella vårdförmedlingen för att öka möjligheterna för patienter som väntar i vårkö att kunna få vården utförd i andra regioner.	RS
Utreda förutsättningarna för att införa vårdval inom olika delar av specialistsjukvården i syfte att öka tillgängligheten och mångfalden för patienterna och medarbetarna , exempelvis inom gynekologi, barn- och ungdomspsykiatri och offentligt finansierade vaccinationer.	HSN
Utveckla och integrera första linjens insatser för barn och unga med psykisk ohälsa i samverka med kommunerna.	HSN

Skapa en sammanhållen vård, framför allt för de mest sjuka äldre, med primärvården som nav. Detta genom att överföra kostnadsansvaret för akutsjukvården, slutenvården och LAH till vårdcentralerna i syfte att integrera processerna och samspelet inom den nära vården för den enskilde patienten utifrån lokala förutsättningar. I uppdraget ingår även att utveckla ersättningssystemet för att säkerställa en god läkarmedverkan i den kommunala omsorgen inkl. korttidsplatser.	HSN
Utarbeta en långsiktig plan för att säkra rätten till fast läkarkontakt för alla östgötar.	HSN RS
Följa upp implementeringen av äldremottagningar inom primärvården.	HSN
Fortsätta införandet av funktionaliteten vårdcentrum i länets kommuner.	RS
Utveckla mobila insatser för bedömning och vård nära brukarna och i hemmet , i samverkan mellan primärvården, ambulanssjukvården, kommunernas hemsjukvård och specialistsjukvården.	HSN
Ta fram förslag på hur Region Östergötland konkret kan främja generationsväxling för att underlätta omställning till nära vård .	RS
Utveckla en mångfald av digitala tjänster och göra dessa tillgängliga för alla östgötar samt se över regelverk och ersättningssystem inom vårdval primärvård, i syfte att premiära en övergång av digitala vårdtjänster från att vara utomlänsvård till att inkluderas inom vårdval primärvård .	HSN RS
Ta fram en samlad strategi för det preventiva och hälsofrämjande arbetet som inbegriper användning av digitala verktyg och AI samt forskning och uppföljning, förändrade arbetssätt och samverkan med det civila samhället.	RS
Göra en översyn tillsammans med kommunerna för att säkerställa den kommunala kompetensen vid avancerad egenvård .	HSN
Breddinföra modeller för egenmonitorering och hemmonitorering för framför allt patienter med kroniska sjukdomar.	HSN
Följa upp antalet SIP:ar som upprättas mellan Region Östergötland och andra huvudmän samt att dessa uppfyller lagens intentioner samt gällande riktlinjer och överenskommelse.	HSN
Fullfölja planerad samordning av gemensamma dokumentationssystem (Cosmic) med kommunerna i Östergötland.	HSN RS
Genomför projektet integrerat mottagande för stöd till drabbade av våld i nära relation eller av sexuellt våld , genom såväl intern som extern myndighetssamverkan och samverkan med civilsamhället.	HSN RS
Öka antalet medarbetare som forskar inom primärvården samt säkerställa att forskningsresultat tillvaratas.	RS HSN
Inrätta en forskningsfond i samverkan mellan regionen, kommunerna i Östergötland samt eventuella andra aktörer, i syfte att forska om och utveckla insatser för att stärka den nära vården och underlätta övergångar mellan olika vårdgivare.	RS HSN
Säkerställa att den nya läkemedelsstrategin för Sydöstra sjukvårdsregionen förankras brett och implementeras i Region Östergötland.	RS
Utreda mödrahälsovårdens framtida struktur , lokalisering och organisation.	HSN

Styrtal – Fokusområde 2

- Att Region Östergötland klarar samtliga målnivåer enligt regeringens överenskommelse med SKR för bättre tillgänglighet (kömiljarden).
- Antal läkarbesök i den kommunala omsorgen ska öka
- Samtliga vårdcentraler i Östergötland ska ha etablerat särskilda mottagningar för äldre med särskilda komplexa vårdbehov.
- Antal patienter som använder egenmonitorering m.m. ska öka
- Patienternas helhetsintryck i årets nationella patientenkäter ska öka (andelen positiva svar i dimensionen Helhetsintryck).
- Andel unika patienter som har besökt vården och tillfrågats om levnadsvanor under den senaste tolv månadersperioden ska öka (som har registrerats i journalen).
- Andel patienter som får digital KBT-behandling, av alla som får KBT-behandling, ska öka.
- Oplanerade återinläggningar inom 30 dagar för patienter 80+ år ska minska.
- Antal vård dagar i slutenvård per månad för utskrivningsklara patienter ska minska.
- Antalet patienter med individuella planer ska öka.
- Andelen av befolkningen samt av de boende på SÄBO som har en fast läkarkontakt ska överstiga målnivån i regeringens överenskommelse med SKR.
- Kontinuitetsindex inom primärvården ska öka i enlighet med regeringens överenskommelse med SKR.
- Antal vetenskapliga sakkunniggranskade (peer review) publikationer som utgår från primärvården ska öka.
- Samtliga primärvårdsenheter och specialistmottagningar ska erbjuda digitala besök.
- Det genomsnittliga antalet listade patienter/läkare ska minska i primärvården.

Fokusområde 3 – Utveckla universitetssjukvården

Utvecklingen av universitetssjukvården är helt nödvändig för att kunna möta nivåstruktureringen av den högspecialiserade vården. Den etablerade samverkan inom sydöstra sjukvårdsregionen mellan Region Östergötland, Region Kalmar län och Region Jönköpings län är viktig för att tillgodose regioninvånarnas behov av högkvalitativ vård och för att utveckla hälso- och sjukvården. Men det krävs också ett nära samarbete med akademien och andra relevanta aktörer för att kunna skapa en mer heltäckande och övergripande strategi för hur Region Östergötland fortsatt ska ha en universitetssjukvård i världsklass. Regionen ska verka för att få fler nationella uppdrag inom ramen för nivåstrukturering av högspecialiserad vård inom strategiskt viktiga områden.

En stark forskning och utveckling är nödvändig för att kunna möta framtida sjukvårdsutmaningar och tillhandahålla en säker och modern sjukvård för medborgarna. Region Östergötland ska, i samverkan med Linköpings universitet, vara en attraktiv forskningsmiljö som integrerar forskningsresultat i den kliniska vardagen och skapar mervärde för medborgare, patienter och medarbetare.

Klinisk forskning förbättrar möjligheterna att ge god hälso- och sjukvård och utgör en helt nödvändig länk i kedjan att ta fram och tillämpa nya vetenskapliga rön till nytta för patienten. Klinisk forskning i Region Östergötland ska utgöra en integrerad del av hälso- och sjukvården, och verksamheten måste utformas så att goda förutsättningar skapas för medarbetarna att bedriva forskning. Andel patienter som deltar i kliniska forskningsstudier behöver öka.

Coronapandemin har gjort att mycket forskning, som inte har med covid-19 att göra, har satts på vänt. Det är av stor vikt att komma igång och arbeta för att minska den uppkomna forskningskulden samt att avsätta forskningsmedel används enligt plan.

Under de senaste åren har det tagits en rad initiativ för att utveckla det psykiatriska vårdområdet. Dock saknas idag den samsyn som skulle behövas mellan politik, verksamhet, akademi samt patient- och brukarorganisationer för att få verklig kraft i arbetet. Hälso- och sjukvårdsnämnden ska därför göra en samlad översyn av uppdrag och resursbehov för att utveckla vården och forskningen inom det psykiatriska vårdområdet på lång sikt.

Uppdrag till nämnder och styrelsen för 2023:

Uppdrag	Uppdrag till:
Utarbeta en heltäckande och övergripande strategi för hur Region Östergötland fortsatt ska ha en universitetssjukvård i världsklass, utifrån den nationella utvärderingen av universitetssjukvården, i samverkan med Sydöstra sjukvårdsregionen.	RS
Verka för att Universitetssjukhuset i Linköping tilldelas tillstånd för nationella vårdenheter inom högspecialiserad vård inom strategiskt viktiga områden.	RS
Göra en samlad översyn av uppdrag och resursbehov för att utveckla vården och forskningen inom det psykiatriska vårdområdet på lång sikt. Översynen ska ske i nära dialog mellan politik, offentlig och privat	HSN

verksamhet, fackliga företrädare, universitetet samt patient- och brukarorganisationerna.	
Minska den uppkomna forskningsskulden samt säkerställa att avsatta forskningsmedel används enligt plan.	RS
Verka för att klinisk forskning ska vara en integrerad del av hälso- och sjukvårdsuppdraget , i så väl privat som offentlig regi, samt utifrån detta ingå i verksamhetsplaneringen och uppföljningen.	HSN RS
Genomföra insatser för att öka andelen kliniska prövningar samt andel patienter som ingår i en klinisk studie.	RS
Verka för ökade internationella forskningsutbyten i syfte att stärka hälso- och sjukvårdens spetskompetens och konkurrenskraft.	RS

Styrtal – Fokusområde 3

- Antalet tillstånd för nationella vårdenheter inom högspecialiserad vid Universitetssjukhuset i Linköping ska öka.
- Antalet kliniska prövningar ska öka
- Andel patienter som ingår i en klinisk studie ska öka

Fokusområde 4 – Hållbar kompetensförsörjning

Region Östergötland ska vara en attraktiv arbetsgivare där många vill arbeta, studera och forska. Regionens attraktivitet som arbetsgivare är av avgörande betydelse för att möta behovet av kompetens i dag och framöver.

Hållbar kompetensförsörjning är en av de största utmaningarna för Region Östergötland. För att vara en attraktiv arbetsgivare behöver regionen fokusera både på att tillvarata och behålla befintlig personal och samtidigt arbeta för att attrahera nya medarbetare. Region Östergötland ska erbjuda en arbetsplats där varje individ får möjlighet att växa med ansvar och därmed också möjlighet att utvecklas. Miljön skall vara tillåtande och engagerande. Regionen ska systematiskt följa upp både antal medarbetare som väljer att lämna Region Östergötland och varför, i syfte att bli en bättre arbetsgivare.

Som medarbetare i sjukvården ska man kunna ha ett så pass hållbart arbetsliv att man orkar arbeta ett helt yrkesliv och kunna kombinera arbetet med ett fungerande familjeliv. Här är utvecklandet av schematidsmodeller, som ger möjlighet till återhämtning, en viktig pusselbit. Men det måste också löna sig mer att arbeta obekväma arbetstider.

Ett väl fungerande ledarskap är nyckeln till en väl fungerande organisation. Region Östergötland har sedan länge ett väl utvecklat arbete med ledarskapsutbildningar och stöd till chefer och ledare, men det behöver utvecklas och samlas tydligare med exempelvis utvecklat mentorskap för chefer och en tydlig framtidsplan för att kunna växa in i rollen som chef och/eller ledare.

Region Östergötland ska tillvarata medarbetarnas idéer, uppmuntra till ansvarstagande och skapa delaktighet. Delaktighet bidrar till förståelsen för utvecklingsprocesser och för vad som krävs av var och en för att uppnå mål och arbeta för ständiga förbättringar. Delaktighet är nödvändigt för såväl medarbetarnas välbefinnande, som organisationens effektivitet.

Vi behöver säkerställa att fler ST-läkare stannar inom Region Östergötland efter avslutad utbildning, men också tillse att regionen bär sin andel av AT-tjänsterna i jämförelse med landet som helhet och att det finns en god planering för hur BT-tjänsterna ska införas. Att satsa på våra äldre och erfarna medarbetare som mentorer för de yngre mer oerfarna, är en viktig del i att kunna behålla kunniga medarbetare, att värna och öka kontinuiteten inom sjukvården.

Det finns en trend som visar på att hot och våld från patienter och anhöriga ökar, vilket är en allvarlig utveckling som måste brytas. Aktiva insatser ska genomföras för att minska risker för hot och våld i arbetsmiljön för regionens medarbetare.

Uppdrag till nämnder och styrelsen för 2023:

Uppdrag	Uppdrag till:
Ta fram en samlad strategi för att behålla medarbetare och skapa fler möjligheter till karriärutveckling inom Region Östergötland.	RS
Införa ett ökat OB-tillägg , i syfte att öka attraktiviteten för medarbetare att arbeta under obekväma arbetstider.	RS

Genomföra insatser för en hållbar arbetsmiljö i samverkan med de fackliga parterna.	RS
Fortsatt utveckling av schematidsmodeller för ett hållbart arbetsliv och möjlighet till återhämtning under och mellan arbetspassen.	RS
Systematiskt följa en sammanställning av de uppföljningssamtal som hålls med medarbetare som lämnar Region Östergötland , eller byter arbetsplats inom regionen, i syfte att utveckla och förbättra verksamheten.	RS
Öka antalet medarbetare som genomgår specialistutbildningar för olika professioner i vården , samt säkerställa att kunskaperna används efter genomförd utbildning.	RS
Fortsätta utvecklingen och användningen av avancerade specialist-sjuksköterskor .	
Utveckla en modell för att säkerställa att fler ST-läkare stannar inom Region Östergötland efter avslutad specialistutbildning.	RS
Utveckla ett samlat ledarskapsprogram för hela regionen i syfte att skapa verktyg för ett samlat agerande för att nå uppsatta mål för Region Östergötland.	RS
Ta fram en handlingsplan för att bättre ta tillvara senior kompetens inom regionen, exempelvis genom mentorprogram, handledning med mera.	RS
Göra en analys av hur bemanningssituationen i hela vårdsektorn , inklusive de privata utförare som arbetar på uppdrag av regionen, ser ut i ett tioårsperspektiv.	HSN RS
Förnya handlingsplanen för nyttjande av bemanningsföretag .	RS
Uppdatera och utveckla konceptet ”från student till docent” för att säkerställa en god kompetensförsörjning och en hög forskningsnivå i regionens hela verksamhet , inte bara hälso- och sjukvård.	RS
Utveckla arbetssätt för att tillvarata innovationskraften och innovationsförmågan hos regionens medarbetare.	RS
Utveckla arbetet med uppgiftsväxling och bidra till spridning av goda exempel mellan regionens verksamheter.	RS
Tillse att Region Östergötland bär sin andel av AT-tjänsterna i jämförelse med landet som helhet.	RS
Tillse att Region Östergötland har en god planering för hur BT-tjänsterna ska införas .	RS
Genomföra aktiva insatser för att minska risker för och effekter av hot och våld eller trakasserier i arbetsmiljön för regionens medarbetare , i detta är det en grundförutsättning att både lokaler och närliggande miljöer är säkra.	RS

Styrtal – Fokusområde 4

- Medarbetarnas upplevelse av engagemang och motivation ska öka (värdet på Hållbart medarbetarengagemang – motivation, HME-index, i medarbetaruppföljningen).
- Antal ST-läkare som stannar inom Region Östergötland efter avslutad specialistutbildning ska öka.
- Region Östergötland ska bära sin andel av AT-tjänsterna i jämförelse med landet som helhet.
- Antal innovationsprojekt ska öka

- Antalet medarbetare som varit frånvarande 6 tillfällen eller mer under senaste 12-månadersperioden ska minska.
- Andel undersköterskor och sjuksköterskor med specialistutbildning i Region Östergötland ska öka.
- Medianlönen för specialistutbildade sjuksköterskor och undersköterskor ska öka.
- Kostnader för bemanningsföretag ska minska i förhållande till 2021, med ambitionen att vara mindre än 2 procent av personalkostnaderna när situationen efter pandemin stabiliserats.
- Antal medarbetare över 65 år ska öka.

Fokusområde 5 – Stärkt tillväxt i hela regionen

Ett dynamiskt och välmående näringsliv är en grundsten för en attraktiv region. Det är genom fler och växande företag som fler jobb växer fram. Genom en välfungerande tillväxt kan vi också satsa ytterligare resurser på välfärd, vilket ökar tryggheten och livskvaliteten.

Möjligheterna för att utveckla både befintliga och nya företag inom hälso- och sjukvårdsområdet är stora i vår region. Därför är arbetet med Life Science-strategin och Life Science-noden East Sweden MedTech viktigt för att nyttja den kunskap och kompetens som finns, liksom de starka miljöer som finns inom digitalisering och artificiell intelligens, både vid universitetet och i näringslivet.

Det är också viktigt att Region Östergötland tar till sig de utmaningar och möjligheter som finns för att utveckla näringslivet utifrån vad näringslivet behöver. Därför ska regionens plattform för näringslivsutveckling, East Sweden Business Region, initiera ett arbete för att mäta näringslivsklimatet regionalt.

I syfte att stärka besöksnäringen i Östergötland ska Region Östergötland utveckla samverkan med Region Kalmar län och större besöksmål i Östergötland och norra Småland, för att förbättra möjligheten att för exempelvis barnfamiljer förlägga semesterresa till vårt gemensamma geografiska område.

I takt med samhällets digitala omvandling är det viktigt att ge hela Östergötland tillgång till snabbt bredband. Infrastrukturen behöver ha en god kapacitet, vara tillgänglig samt säker.

Kompetensförsörjning är en grundförutsättning för en bra näringslivsutveckling. Gymnasieskolan matchar idag inte utbildning och kompetens med det behov som finns på arbetsmarknaden. Det finns därför behov av att regionalisera gymnasieskolan för att ta ett helhetsgrepp vad gäller utbud av utbildningsplatser. Dessutom behövs fler YH-utbildningsplatser inom Östergötlands styrkeområden och bristyrken.

Uppdrag till nämnder och styrelsen för 2023:

Uppdrag	Uppdrag till:
Möjliggöra för fler innovativa företag att etableras och växa i Östergötland, med hjälp av regionens life science-nod East Sweden Med Tech.	RS
Ta fram säkra, effektiva och tillförlitliga metoder att mäta näringslivsklimatet regionalt.	RUN
Stötta näringslivets behov av omställning.	RUN
Stärka det investeringsfrämjande arbetet i länet.	RUN
Utveckla samverkan med Region Kalmar län och större besöksmål i Östergötland och norra Småland för att stärka besöksnäringen.	RUN
Uppföljning av hur den höjda regionskattenivån har påverkat den regionala tillväxten samt utreda hur den regionala skattesatsen kan användas för att främja den regionala tillväxten.	RS

Aktivt driva utvecklingsfrågor som är viktiga för landsbygden genom åtgärdsförslagen i rapporten ”Platsutveckling för Östergötland med fokus på landsbygder”.	TSN
Intensifiera arbetet med att öka tillgången till infrastruktur i form av bredband och mobila nät , för att nå målen i den regionala bredbandsstrategin.	TSN
Ansöka hos regeringen, i samverkan med Östergötlands kommuner, om att vara försöksregion för att regionalisera gymnasieskolan .	RUN
Verka för att entreprenörskap blir ett gymnasiegemensamt ämne , d.v.s. ingår i kursplanen vid samtliga nationella gymnasieprogram, i samverkan med Östergötlands kommuner.	RUN
Verka för fler praoplats/ praktikplatser för unga inom bristyrken , via samverkan inom East Sweden Business Region (ESBR).	RUN
Verka för fler YH-utbildningsplatser inom Östergötlands styrkeområden och bristyrken.	RUN
Stärka möjligheter till validering av odokumenterad kunskap.	RUN

Styrtal – Fokusområde 5

- Östergötland ska förbättra sin position i befintliga mätningar av näringslivsklimat regionalt och lokalt.
- Antalet företag inom life science-området ska öka.
- Tillgång till bredband och mobila nät i Östergötland ska nå målen i den regionala bredbandsstrategin.
- Antalet utbildningsplatser inom yrkeshögskolan i Östergötland ska öka.

Fokusområde 6 – Regional kultur som når många

Region Östergötlands uppdrag är att göra konst och kultur tillgängligt för så många östgötar och besökande som möjligt. Principen om armlängds avstånd mellan politik och kultur respekteras och de nationella kulturpolitiska målen eftersträvas.

Kulturplanen är Region Östergötlands grund för prioriteringar och insatser inom kulturområdet. Det är av stor vikt att den regionala kulturplanen tas fram i samverkan med länets samtliga tretton kommuner och i samråd med professionella kulturskapare, idéburen sektor och civilsamhälle.

Som finansär av länets främsta kulturinstitutioner och delar av det fria kulturlivet i Östergötland är Region Östergötland en viktig aktör. Att ta del av kulturlivet, som publik eller genom eget utövande, är för många en väsentlig del i den personliga utvecklingen. I syfte att få fler besökare till våra regionala kulturinstitutioner föreslås införandet av ett mer flexibelt biljettsystem, till exempel genom studentbiljett, ungdomsbiljett, differentierade priser beroende på placering i konsertsal eller teatersalong.

Under 2023 ska en inventering av scener i Östergötland göras i syfte att möjliggöra större spridning av regional kultur i hela regionen. Det är även viktigt att våra kulturinstitutioner tar tillvara den digitala utvecklingen som skett under pandemin, för att fortsätta nå ut till fler.

Uppdrag till nämnder och styrelsen för 2023:

Uppdrag	Uppdrag till:
Verka för att fler östgötar ska kunna ta del av kulturen i hela länet , både genom eget skapande och som publik eller besökare.	RUN
Möjliggöra ett mer flexibelt biljettsystem för regionala kulturinstitutioner, i samverkan med institutioner och övriga huvudmän.	RUN
Inventera scener i Östergötland för att bättre sprida regional kultur.	RUN
Verka för utvecklad samverkan mellan regional kultur och näringsliv .	RUN
Stärka civilsamhällets delaktighet i framtagandet av kulturplanen.	RUN

Styrtal – Fokusområde 6

- Ett mer flexibelt biljettsystem införs på regionala kulturinstitutioner till säsongen 2023-2024.
- En inventering av scener i Östergötland genomförs och rapport presenteras första halvåret 2023.

Fokusområde 7 – Enklare att resa

En väl fungerande kollektivtrafik, där närtrafiken kompletterar den linjelagda trafiken, skapar möjlighet för människor att resa till och från arbete, utbildning, fritidsaktiviteter och service. Dessutom skapar kollektivtrafiken nytta för samhället, till exempel genom att vidga arbetsmarknadsregionerna och minska klimatutsläppen.

För att fler ska välja kollektivtrafik i stället för bil krävs ett aktivt och intensifierat arbete de kommande åren. Region Östergötland behöver skapa fler möjligheter att resa genom mobilitetssystem, som kompletterar den allmänna och särskilda kollektivtrafiken och närtrafiken, tillsammans med andra aktörer.

En central uppgift för Region Östergötland är också att verka för god nationell infrastruktur inom regionen, samt att nationell, regional och lokal infrastruktur utgör ett system som på bästa sätt motsvarar regionens behov. Därför är det viktigt att bevaka och driva på byggstart för Ostlänken, förbifart E22 i Söderköping och Händelöleden.

Region Östergötland har det ekonomiska och beslutsmässiga ansvaret för kollektivtrafiken. Samtidigt utförs trafiken i kommunerna. Det är därför av stor vikt att det finns en bra process, inte allra minst politiskt, när nya trafikupplägg planeras. Regionen och kommunerna behöver även därutöver löpande ha en konstruktiv dialog om vad kollektivtrafiken finns till för och vilka mål och ekonomiska medel som står till förfogande. Det grundas bland annat i regionfullmäktiges beslut om till exempel Regionalt Trafikförsörjningsprogram och tilldelade budgetmedel.

Uppdrag till nämnder och styrelsen för 2023:

Uppdrag	Uppdrag till:
Genomföra insatser för en återhämtning av antalet resenärer i kollektivtrafiken.	TSN
Bevaka och driva på byggstart för Ostlänken, förbifart E22 i Söderköping och Händelöleden.	TSN
Initiera och ta upp med Trafikverket lämpliga åtgärder kring E4 Linköping-Norrköping när det gäller trafiksäkerhet och effektivare trafikflöden i avvaktan på beslut om genomförande av utökande av sträckan till sexfilig motorväg.	TSN
Bevaka framdrivningen av utbyggnad av väg 50 norrut mot E 20 och dubbelspåret mot Hallsberg.	TSN
Genomföra utredning om att införa samhällsinformation i och på fordonen i kollektivtrafiken.	RS TSN
Skapa fler möjligheter att resa genom mobilitetssystem , som kompletterar den allmänna och särskilda kollektivtrafiken och närtrafiken, tillsammans med andra aktörer.	TSN
Öka samordningen av skolresor för grundskola och gymnasieskola, i samverkan med Östergötlands kommuner.	TSN
Utveckla samarbetet med kommunerna när det gäller samordning av alla samhällsbetalda resor , såsom kollektivtrafik, skolskjuts, sjukresor och färdtjänst.	TSN

Följa upp och utvärdera den nya arbetsprocessen när nya trafikupplägg ska upphandlas där politiken i berörda kommuner och Region Östergötland nu involveras i ett tidigare skede.	TSN
Följa upp förändringar i resandemönster och antal passagerare för nya upplägg av kollektivtrafik på landsbygd.	TSN
Genomföra informationsinsatser om kollektivtrafiken och Närtrafiken tillsammans med kommunerna.	TSN

Styrtal – Fokusområde 7

- Antalet resande i kollektivtrafiken ska vara högre 2023 än 2019 och därefter fortsätta öka 2024 och 2025.
- Möjligheten för gymnasieelever att kunna använda kollektiva färdmedel till och från sin utbildningsplats ska öka.
- I mars 2023 presentera en statusrapport på läget med infrastrukturprojektet Ostlänken, E22 i Söderköping och riksväg 50/järnväg norrut mot Hallsberg.

Fokusområde 8 – Hållbar region i framkant

Hållbarhetsperspektivet ska genomsyra hela Region Östergötlands arbete och verksamheter. Det handlar om en balans mellan miljöhänsyn, ekonomi och sociala frågor. Region Östergötland ska vara ett föredöme i klimat- och miljöarbetet, bland annat genom att minska vårt avfall och genom hållbara investeringar och byggnationer, med positiva effekter för regionens ekonomi och miljö. Region Östergötlands arbete med klimat-, miljö- och energifrågorna ska präglas av en helhetssyn som ger största möjliga hållbar utveckling i relation till insatta resurser.

I Region Östergötlands hållbarhetsprogram presenteras prioriterade utmaningar sammanfattat i tre prioriterade områden med underliggande inriktningsmål. De prioriterade utmaningarna är följande; stärka jämlikhet och jämställdhet, ta ansvar för klimatet samt arbeta för en god hälsa och välbefinnande. Dessa utmaningar kräver bred samverkan och en helhetssyn, vilket går hand i hand med intentionerna i Agenda 2030.

Elanvändningen kommer att öka kraftigt de kommande åren, särskilt i städer och tätorter. Elektrifieringen av transportsektorn som påbörjats kommer att accelerera och elbehovet förväntas öka. Vår välfärd, jobb och konkurrenskraft är beroende av att vi har en fungerande energitillförsel till konkurrenskraftiga priser. Näringslivets och invånarnas nuvarande och framtida behov av el i Östergötland behöver säkerställas. Region Östergötland måste därför se över insatser och pågående arbeten när det gäller tillgång på el och överföringskapacitet.

En bra och jämlik hälsa är en av de viktigaste faktorerna för hållbar tillväxt, utveckling och välfärd. Omvänt finns ett samband genom att människors hälsa påverkas positivt om det finns möjlighet till bra utbildning och egen försörjning för alla. Sjukvården har här en särskilt viktig roll att förbygga ohälsa genom råd och information. Därutöver måste vården och omsorgen vara sammanhållna för att individen ska vara medskapare i sin hälsoutveckling i syfte att stärka den enskildes egenmakt över sin egen hälsa och sjukdom.

För att skapa en god hälsa och livskvalitet gäller det att vården ger samma chanser till alla, oavsett var man bor eller vem man är. Idag finns skillnader exempelvis i behandlingsmetoder, förskrivning av läkemedel och tillgänglighet. Genom att vården och regionen tydligare följer upp, analyserar och agerar kan dessa onödiga skillnader minska och fler få chansen till en god hälsa och livskvalitet.

Idrottsrörelsens omfattande verksamhet är ett folkhälsoarbete i sig. Region Östergötland behöver därför utveckla samverkan med idrottsrörelsen i syfte att stärka dess roll för bättre folkhälsa, starkare näringsliv och ökad besöksnäring.

Energi- och klimatstrategi för Östergötland ska aktualiseras och vid behov revideras under 2023 och en reviderad klimafärdplan för Region Östergötland redogör för delmål 2023-2025 i den egna organisationen. Östergötlands livsmedelsstrategis övergripande syfte är att bidra till att öka produktionen och konsumtionen av livsmedel producerade i Östergötland och angränsande län. Dessa strategier är vägledande under 2023 och i arbetet framåt.

Uppdrag till nämnder och styrelsen för 2023:

Uppdrag	Uppdrag till:
Följa upp att Region Östergötlands hållbarhetsprogram implementeras och verkställs.	RS
Stärka hållbarhetsfrågorna i det regionala tillväxtarbetet.	RUN
Implementera Region Östergötlands klimatfärdplan med fokus på att säkerställa att målen för 2025 uppnås.	RS
Ta fram sätt att mäta klimatnytta vid resande i kollektivtrafiken, både för individer och ackumulerat.	TSN
Utveckla en långsiktigt hållbar materialförsörjning i hälso- och sjukvården utifrån robusthet, resurseffektivitet och miljöhänsyn. I detta ingår att ta fram en säkerställd beräkning av regionens indirekta utsläpp.	RS
Utvärdera hur implementeringen av livsmedelsstrategin har fungerat i länet.	RS
Följa och analysera insatser och pågående arbeten när det gäller tillgång på el och överföringskapacitet för näringslivets och invånarnas nuvarande och framtida behov i Östergötland.	TSN
Ta fram en plan för att placera solceller på regionens befintliga och nybyggda fastigheter med inriktningen att öka andelen egenproducerad el.	RS
Identifiera områden där omotiverade skillnader finns inom exempelvis vården, eller andra verksamheter som Region Östergötland bedriver, och rikta insatser mot dem.	RS
Intensifiera arbetet för en god tandhälsa hos de yngre barnen, (0- 6 år) i områden med låg socioekonomi i samverkan med barnhälsovården.	HSN
Ge ett särskilt uppdrag till civilsamhällets aktörer, inom ramen för regionens överenskommelse med idéburen sektor, att minska ensamhet och isolering .	RUN
Följa upp den aktörsgemensamma östgötska strategin för suicidprevention .	HSN
Verka för utvecklad samverkan med idrottsrörelsen i syfte att stärka dess roll för bättre folkhälsa, starkare näringsliv och ökad besöksnäring.	RS HSN RUN TSN
Påbörja implementering av folkhälsostrategin och ANDTS-strategin i samverkan med Länsstyrelsen och andra relevanta aktörer.	RUN RS HSN TSN
Följa upp undertecknat program för det länsövergripande brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet i Östergötland, där Region Östergötland ska vara en aktiv aktör.	RS

StyrtaI – Fokusområde 8

- Direkta utsläppen av växthusgaser från Region Östergötlands verksamheter ska minska med 90 % till år 2025 jämfört med 2013 i enlighet med mål i klimatfärdplanen.
- De indirekta utsläppen ska minska med 5 % till år 2025, jämfört med 2018. Energianvändning per kvadratmeter lokalyta ska minska med 30 % till år 2030 jämfört med år 2009.
- Energianvändning per kvadratmeter lokalyta ska minska med 30 procent till år 2030 jämfört med år 2009.

7. Ekonomi under budgetperioden

Under två år har pandemin påverkat den globala ekonomin med påtagliga konsekvenser. Den återhämtning som nu sker framför allt i tjänstesektorn medför en ökad sysselsättning. Arbetslösheten bedöms sjunka under 7,5 procent 2023. Den ryska invasionen av Ukraina har samtidigt lett till massiv påverkan på världsekonomin.

På kort tid har det ljusa framtids-scenariot mörknat betänkligt, främst till följd av kriget i Ukraina och de konsekvenser det medför. Kriget medför ett stort lidande för Ukrainas befolkning, men det har också kommit att påverka både nuläget och framtidsutsikterna för svenska kommuner och regioner.

Återhämtningen efter pandemin dämpas därmed av konjunkturpåverkan genom höjda räntor, höjda energi- och råvarupriser, varierande utbuds- och flaskhalsproblem, kraftigt höjda livsmedelspriser med en inflation i Sverige som är den högsta på 30 år. Samtidigt blir utmaningen med demografins utveckling alltmer kännbar. Behovet av vård och omsorg ökar samtidigt som det råder brist på arbetskraft.

I takt med att svenska subventioner och stödinsatser för pandemin avvecklas stärks samtidigt de offentliga finanserna. Sammanfattningsvis påverkas världen, Europa, Sverige och regionen av starka men även motverkande ekonomiska krafter. För svensk del bedömer prognosmakare att flera faktorer eliminerar varandras effekter och att Sverige både drabbas och gynnas samtidigt.

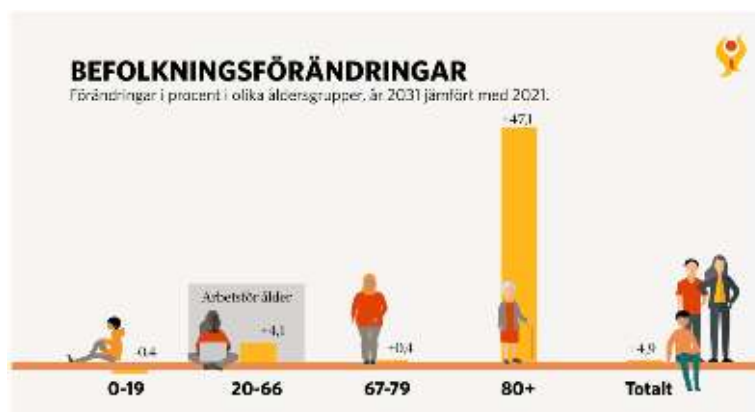
I nuläget görs bedömningar – och förhoppningar – att kostnadsökningarna under 2022 är tillfälliga eftersom de betraktas bero på orsaker som upphör. Därmed beräknas kostnadsutvecklingen och löneutvecklingen normaliseras 2023.

Planeringsförutsättningarna är även osäkra vad gäller nivå på statsbidrag i och med stundande val.

Region Östergötlands ekonomiska utveckling

Region Östergötlands ekonomi har under många år varit stabil samt klarat finansiering av investeringar och nya behov. Under senare år har den underliggande kostnadsutvecklingen varit högre än skatteutvecklingen och insatser för dämpad kostnadsutveckling krävs för långsiktig hållbarhet.

Men Region Östergötland har gått från att tidigare haft ett av de lägsta kostnadslägena bland landets regioner, till att i dag ligga betydligt högre. I Vård- och omsorgs analysrapport ”Nationell uppföljning av hälso- och sjukvården 2022” kan man se att Region Östergötland ligger på sjunde plats utifrån strukturjusterad nettokostnad per invånare för 2020.

Figur 1 SKR:s ekonomirapport maj 2022

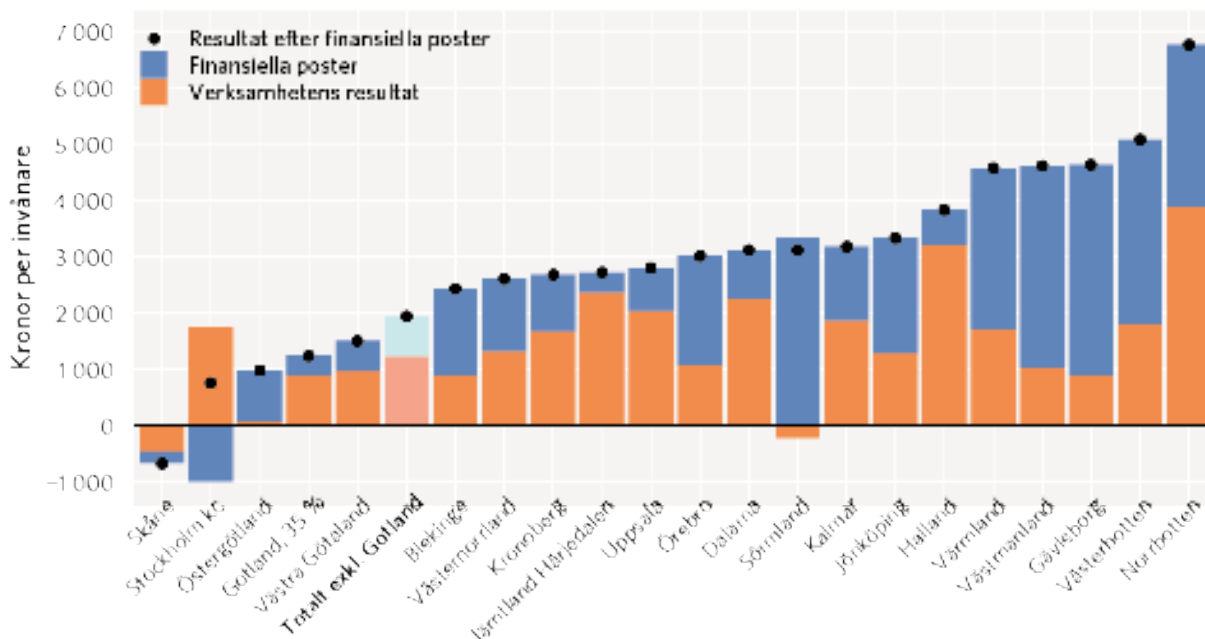
Strukturjusterad nettokostnad per invånare, 2020

	Primärvård	Specialiserad somatisk vård	Specialiserad psykiatrisk vård	Övrig vård	Totalt
Gotland	4 946	18 929	2 803	2 586	29 263
Stockholm	5 975	17 587	3 249	2 250	29 061
Blekinge	5 489	18 516	2 697	1 817	28 520
Västernorrland	4 940	19 048	2 340	2 048	28 376
Skåne	5 526	17 212	2 516	1 772	27 026
Uppsala	5 882	16 675	2 418	1 778	26 753
Östergötland	5 829	16 279	2 588	2 017	26 713
Gävleborg	6 093	16 615	2 144	1 800	26 653
Västerbotten	5 255	16 428	2 483	2 134	26 300
Örebro	5 336	16 097	2 467	2 275	26 175
Kronoberg	5 120	16 806	2 473	1 612	26 011
Västmanland	5 763	15 485	2 407	2 311	25 966
Kalmar	5 704	15 994	2 125	1 968	25 792
Halland	5 992	15 519	1 944	2 144	25 600
Jönköping	5 632	15 615	2 449	1 856	25 552
Jämtland Härjedalen	6 053	14 986	2 277	2 108	25 424
Värmland	5 157	15 589	2 243	2 399	25 388
Sörmland	5 595	15 979	2 232	1 554	25 359
Norrbottn	5 442	15 086	2 076	2 540	25 144
Dalarna	5 008	14 872	2 134	2 637	24 652
Västra Götaland	5 947	13 915	2 246	2 541	24 648

- Kostnaderna per invånare varierar mellan regionerna. Variationen är störst inom övrig vård (15 procent), efterföljt av specialiserad psykiatrisk vård (11 procent) och därefter somatisk vård (8 procent). Variationen mellan regionerna är minst inom primärvård (7 procent).
- Kostnadsfördelningen mellan de olika vårdområdena varierar också mellan regionerna. Primärvårdens kostnadsandel varierar mellan 17 och 24 procent. Kostnaden för specialiserad somatisk vård i förhållande till total kostnad för hälso- och sjukvård varierar mellan 56 och 67 procent. Motsvarande andelar för specialiserad psykiatrisk och övrig vård är 8–11 respektive 6–11 procent.

Figur 1 Vård- och omsorgsanalys: Nationell uppföljning av hälso- och sjukvården 2022

Detta syns även i den SKR:s Ekonomirapport från maj 2022 som redovisar resultaten i regionerna för 2021.

Figur 2 SKR:s ekonomirapport maj 2022

Under 2022 genomfördes även en skatthöjning med 85 öre vilket motsvarade cirka 860 miljoner kronor i ökade intäkter. Skatthöjningen har förstärkt ekonomin men fortsatt omställning, effektivisering och dämpad kostnadsutveckling krävs för långsiktig hållbarhet. Skatthöjningar kan och ska inte vara utvägen för att lösa dessa problem. Region Östergötland ska på sikt ha en skattesats som ligger på den nedre fjärdedelen i landet. Skatten ska, så snart det är möjligt, sänkas.

Regionens resultat 2021 uppgick till 523 miljoner kronor, vilket är högre än budgeterade 156 miljoner kronor. Eget kapital ökade till 2 366 miljoner kronor. Resultatet påverkades positivt av utveckling på den finansiella marknaden, högre skatteintäkter och tillfälliga statsbidrag men påverkades även negativt med 695 miljoner kronor i ökade pensionskostnader på grund av justerade antaganden om medellivslängd.

Region Östergötland har under delar av året haft begränsad möjlighet att utföra ordinarie vård, forskning och utvecklingsinsatser på grund av pandemin. Verksamhetens resultat var positivt och uppgick till 71 miljoner kronor. Vårdköer som växt sig allt längre, utveckling som har fått stå tillbaka och intäktsbortfall inom kollektivtrafik och tandvård kommer påverka ekonomin framöver. Delar av det egna kapitalet kan under kommande år behöva användas till att kapa vårdköer. Extraordinära bidrag har stärkt ekonomin tillfälligt varför kostnaderna måste anpassas till intäktsnivån för att nå en ekonomi i balans.

För att klara såväl en hållbar ekonomi som de utmaningar som väntar i framtiden måste arbetet med ekonomiska handlingsplaner fortsätta. Ekonomin för de kommande åren präglas av stor osäkerhet. Förutsättningarna kan snabbt ändras vilket får direkt påverkan på regionens ekonomi. I fokusområdena för 2023 föreslår vi en fördjupad långsiktig ekonomisk analys. Det behövs en långsiktig strategi för att inte förlora den i grunden goda ekonomi som Region Östergötland haft under en lång tid och som tjänat oss väl.

Budgeterat resultat och satsningar under budgetperioden

Region Östergötland bedriver en verksamhet av hög kvalitet, inom alla våra verksamhetsområden som vi alla kan vara stolta över. Men vi ser också att det finns stora problem och utmaningar inom många olika områden där vi borde kunna leverera bättre. I våra fokusområden och uppdrag i budgeten adresserar vi många av dessa områden, men det räcker inte med att sätta upp olika mål och ge uppdrag, det måste också genomföras. För det krävs det ett engagerat ledarskap, i hela verksamheten som börjar med den politiska ledningen.

Vi vill särskilt lyfta några områden och utmaningar där vi ser att insatser behöver göras för att få ett ännu bättre Östergötland.

Den första handlar om kompetensförsörjning och bemanning av framför allt våra verksamheter som bedrivs dygnet runt. Som vi beskriver under avsnittet om hållbar kompetensförsörjning måste vi satsa på att både behålla de medarbetare vi redan har och kunna rekrytera fler, särskilt till den så kallade 24sju-verksamheten. Flera insatser har gjorts under de senaste åren, men vi tror att en satsning på att höja ersättningen för att arbeta på obekvämt arbetstid kan vara en viktig nyckel till att lösa detta problem. Därför satsar vi 60 miljoner på ett utökat OB-tillägg i vårt budgetförslag. Om vi inte kan lösa bemanningsproblemen kommer vi inte kunna korta de växande vårdköerna.

Den andra utmaningen handlar om den nära vården och fram för allt läkarmedverkan i kommunernas vård- och omsorg. Många äldre och multisjuka får idag åka in till sjukhus och akutmottagningar när hälsan eller hemsituationen sviktar. Ofta skapar det stor oro och kan leda till en ökad

ohälsa, många blir i brist på andra alternativ inlagda på sjukhus, ibland på helt fel vårdavdelning som inte är specialiserad på just de behov som den enskilde har. Ofta är det också svårt för dessa personer att få komma tillbaka hem till sitt särskilda boende eller ett korttidsboende när de medicinska behoven är tillgodosedda på sjukhuset. Det här leder i sin tur till ett ökat tryck på våra medarbetare och verksamheter inom de så kallade 24sju-verksamheterna.

Genom att frigöra mer tid för läkarbesök från både primärvården och geriatriken till den kommunala vården och omsorgen kan ett ökat stöd ges i hemmet. Bedömningar kan göras i en lugn och känd miljö och onödiga inläggningar på sjukhus kan undvikas och därmed minska risken för en ökad ohälsa. Det kan även innebära att de personer som verkligen är i behov av sjukhusets kompetens snabbare och enklare kan få del av den. För att stärka läkarmedverkan i den kommunala vården och omsorgen vill vi satsa 25 miljoner kronor.

Region Östergötland ansvarar för kollektivtrafiken i länet. Via regionens helägda bolag Östgötra-
trafiken görs upphandlingar och beställningar av trafiken över länet. Att ha en väl fungerande kollektivtrafik i länet är en grundförutsättning för att många ska kunna resa till både arbete och studier. Under de senaste åren har olika trafikupplägg förändrats på olika platser i länet. För att på ett bättre sätt kunna pröva olika modeller, kanske justera eventuella ändringar av trafikupplägg med mera behöver det finnas resurser inom trafik- och samhällsplaneringsnämnden för ett lite mer fritt förfogande. Vi avsätter därför 10 miljoner för att möta detta behov.

För att det ska finnas resurser till vår välfärd med bland annat vård och kollektivtrafik måste vi ha ett fungerande näringsliv och människor som arbetar. Arbetsmarknaden har de senaste åren haft stora utmaningar att hitta rätt kompetens, samtidigt som många personer inte har rätt utbildning för att kunna ta de lediga jobben. Olika riktade utbildningar inom Yrkeshögskolan, så kallade YH-utbildningar, är en mycket väl fungerande modell för att matcha behov från arbetsmarknaden och kompetensutveckling. Östergötland har tyvärr inte haft så många YH-utbildningar som vi tror kan behövas och här ser vi att regionen bör göra extra insatser. För detta avsätter vi därför 5 miljoner kronor.

Region Östergötland har i grunden en god ekonomi. De senaste åren har varit exceptionella med en pandemi som drabbat oss alla. Via stora statsbidrag har regionerna kompenserats för ökade kostnader, men hela verksamheten har utsatts för stora påfrestningar med ökade vårdköer, forskning och utbildning som inte har kunnat genomföras och en kollektivtrafik som man avråddes från att åka med. Under flera år har regionen gjort överskott vilket medför att det idag finns ett eget kapital som ger en förutsättning för att budgetera med ett underskott under 2023 och 2024 samt kunna göra olika satsningar.

I budgeten för 2023 tillförs hälso- och sjukvården 753 miljoner kronor jämfört med föregående budget, 10 mkr ytterligare till regional utveckling och 67 miljoner till kollektivtrafiken.

Budget 2023-2025

God ekonomisk hushållning

Enligt lag ska regioner ha ekonomisk balans, vilket innebär att resultaträkningen ska visa överskott (i budget detsamma som balanskravsresultat). Ekonomiska underskott ska återställas senast tre år efter att underskottet uppstod. Region Östergötland har under många år haft ekonomiska överskott i syfte att uppnå positivt eget kapital med hela pensionsskulden inkluderad.

I Riktlinje för god ekonomisk hushållning (RS 2021-484) definieras god ekonomisk hushållning som uppfyllda finansiella mål och goda verksamhetsresultat, där det finansiella målet anses uppfyllt när årets resultat uppgår till minst en procent av skatter och generella statsbidrag.

Regionens långsiktiga inriktning är att ha ett eget kapital på minst 1 700 miljoner kronor. Ett positivt eget kapital och ett positivt resultat på en procent av skatter och generella statsbidrag borgar för fortsatt stark finansiell ställning och en handlingsfrihet vid ändrade förutsättningar. Det finns behov av stark likviditet på grund av kommande pensionsutbetalningar och planerade investeringar. Utifrån detta behöver det långsiktiga kravet omvärderas.

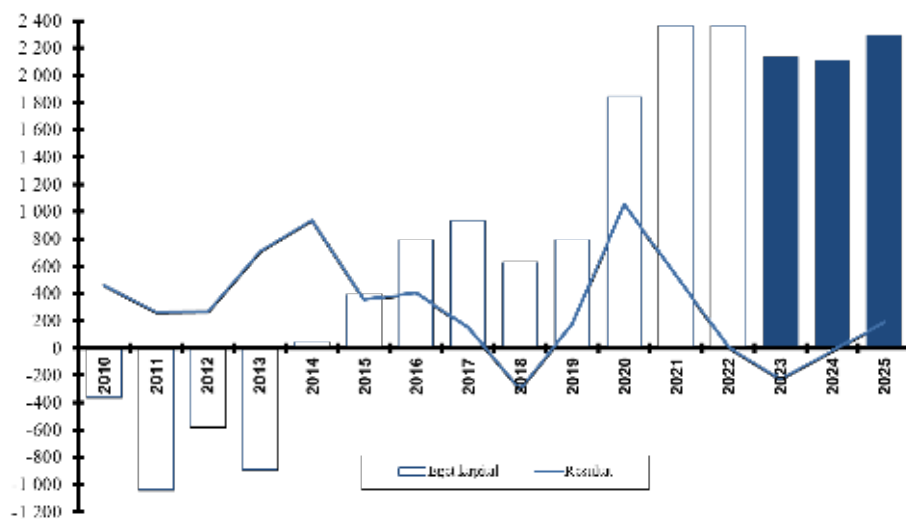
Inriktningen är att nå ett resultat på en procent av skatter och generella statsbidrag. Med påverkan av ett förändrat pensionsavtal, där större avsättningar aviseras 2023 och 2024, avviker resultatet från detta mål under 2023-2024 och uppnås igen först 2025. Målet utgår från förutsättningen att regionen redovisar pensionsskulden inom balansräkningen enligt så kallad fullfonderingsmodell. Temporärt är det möjligt att frångå målet om ett resultat på en procent, med hänvisning till arbetet med framskjuten vård, påverkan av förändrat pensionsavtal och det egna kapitalets storlek.

Nedanstående tabell baseras på antagandet att effekten av ny pensionsprognos (april 2022) påverkar resultaten och därmed eget kapital.

(miljoner kronor)	Fullfonderingsmodell			Blandmodell		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Resultat	-230	-26	183	-313	-198	-34
Eget kapital	2 136	2 110	2 293	8 514	8 316	8 282

Tabell 1. Resultat och eget kapital för budgetperioden enligt fullfonderings- och blandmodell.

I nedanstående figur redovisas utveckling av resultat och eget kapital över tid.

Figur 4. Eget kapital (staplar), eget kapital treårsbudget 2023-2025 (ifyllda staplar) och resultat (linje) mellan 2010-2021, prognos 2022- och enligt treårsbudget 2023-2025, miljoner kronor.

Utdebitering

För att finansiera regionens uppgifter betalar östgötarna regionskatt. Region Östergötlands skattesats uppgår 2022 till 11,55. För år 2023 föreslås oförändrad utdebitering, vilket motsvarar 11,55 procent av den beskattningsbara inkomsten. Skatten ska, så snart det är möjligt, sänkas.

Skatt och utjämning

Real skatteunderlagsutveckling har sedan 2017 varit omkring en procent. 2023 bedöms utvecklingen bli tillfälligt negativ på grund av hög inflation.

I föreliggande prognos motverkar starka krafter varandra. Den generella återhämtningen efter pandemin med särskilt positiv återhämtning i tjänstesektorn påverkar sysselsättning starkt och skatteunderlaget positivt. Detta dämpas samtidigt av globala faktorer till följd av den ryska invasionen av Ukraina, med ökade priser på både varor och kapital under inverkan av stor och generell oro. Skatteunderlaget påverkas därför positivt i nominella termer men negativt till måttligt i reala termer. I relation till föregående beslutad treårsbudget ökar skatter och utjämning med 500 miljoner kronor år 2023.

Statsbidrag för läkemedel

Överenskommelsen med staten för 2023 gällande statsbidrag för läkemedel är i nuläget inte klar. Statsbidraget bedöms öka med 1,5 procent årligen.

Riktade statsbidrag och insatser

I vårens budgetproposition aviseras inga nya satsningar för planeringsperioden. Regionens bedömning av statsbidragen för 2023 kommer att vara 40 miljoner kronor högre än den nivå som finns angivet i budgetpropositionen. För 2024 gör ett antagande om att statsbidragen kommer att ligga på 269 miljoner kronor mer än budgetpropositionen och 2025 görs motsvarande antagande på 307 miljoner kronor. Ny bedömning sker i samband med uppdaterad treårsbudget i höst.

Östergötland växlar upp – Socialfonder

Europeiska unionen och en rad nationella aktörer, exempelvis Tillväxtverket och Vinnova, organiserar sin finansiering av området regional utveckling utifrån en projekt- och utlysningsslogik. Region Östergötland har därmed en viktig roll i att bidra till att så mycket utvecklingsmedel som möjligt kommer till nytta i Östergötland.

Europeiska unionens strukturfonder är, genom regionalfonden och socialfonden, en viktig finansieringskälla för det regionala utvecklingsarbetet i Östra Mellansverige (där Östergötland ingår tillsammans med länen Södermanland, Örebro, Västmanland och Uppsala). Under programperioden 2014-2020 finansierade fonderna utvecklingsarbete i de fem länen med totalt 1,4 miljarder kronor. Beloppen för den försenade programperioden 2021-2027 är ännu inte helt klara men bedöms vara i samma storleksordning.

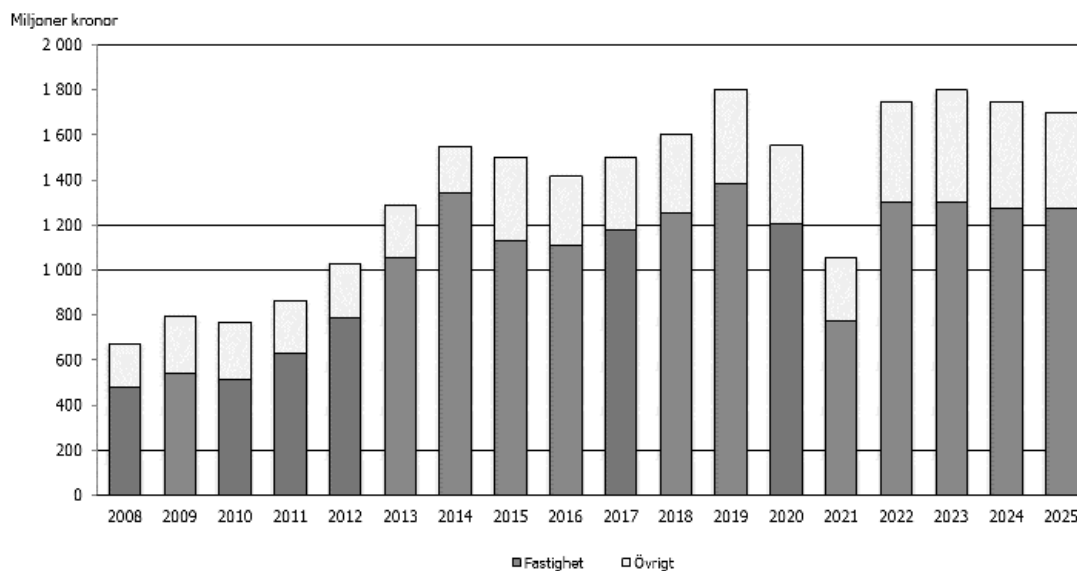
Region Östergötland beslutar inom ramen för det statliga regionala utvecklingsuppdraget om fördelningen av närmare 25 miljoner kronor per år för regionalt utvecklingsarbete. Dessa medel används i första hand som medfinansiering av projekt som antingen drivs av Region Östergötland eller av externa aktörer i olika konstellationer. Genom att på detta sätt samverka med olika finansierare kan Region Östergötland öka den totala omfattningen av insatser för regional utveckling i Östergötland utifrån politiskt beslutade riktlinjer.

Löne- och prisutveckling

Uppräkning för löne- och prisutveckling 2023 föreslås till 2,9 procent, mot bakgrund av SKR:s bedömning om försiktig ökning av timlöner och inflation.

Investeringar

Budgeterade investeringar för regionen uppgår till 1 800 miljoner kronor 2023, 1 750 miljoner kronor 2024 och 1 700 miljoner kronor 2025. Av dessa utgör fastighetsinvesteringar 1 300 miljoner kronor årligen 2023 och 2024 samt 1 275 miljoner kronor 2025.

Figur 5: Totala investeringar i miljoner kronor Region Östergötland 2008-2021 och budget/prognos till och med år 2025.

De omfattande investeringarna under planeringsperioden avser beslutad ombyggnad av universitetssjukhuset i Linköping, ny- och ombyggnad av Vrinnevisjukhuset i Norrköping samt utveckling av nära vård.

Total kostnadsökning för planerade investeringsprojekt och reinvesteringar har beräknats. Utöver driftkostnads-/hyresökning har justering skett för avskrivning av befintliga investeringar, effekter av externa intäkter samt ränteeffekt inom finansförvaltningen. I samband med de större ombyggnationerna har regionstyrelsen fattat beslut om att kompensera verksamheterna för stor del av hyresökning. Reserveringar finns avsatta inom finansförvaltningen. Investeringar påverkas även av behov av utrustningsinvesteringar i samband med inflyttning i nya lokaler. Hälso- och sjukvården arbetar aktivt med reducerade investeringar vilket sänkt nivån jämfört med tidigare prognoser.

Med koncernbolag inkluderade bedöms investeringsnivåer till 1 900 miljoner kronor 2023, 1 832 miljoner kronor 2024 och 1 762 miljoner kronor 2025. Koncernbolagens del av totala investeringar avser främst kollektivtrafik samt tvätterier och textilhantering.

Pensionskostnader

Jämfört med föregående treårsbudget ökar pensionskostnaderna kraftigt. Avsättning och kostnader har sedan tidigare påverkats av förändrade faktorer för livslängd där 2021 års resultat påverkades med 695 miljoner kronor som en följd av denna anpassning. Ett nytt pensionsavtal (AKAP-KR) påverkar avgiftsnivåer och uppräkningsfaktorer. Kostnadsökningen beror även på högre löner under pandemin samt högre inflation som påverkar uppräknningen. Bestående ökning av pensionskostnaden beräknas till 200 miljoner kronor. Under 2023 och 2024 prognostiseras en ökning på 600 respektive 450 miljoner kronor, varav bestående ökning beräknas till 200 miljoner kronor. Det finns osäkerheter i prognosen varför den tillfälliga kostnaden värderats till 80 procent (280 respektive 160 miljoner kronor). Ny bedömning görs i samband med uppdaterad treårsbudget.

Region Östergötland tillämpar rättvisande redovisning enligt fullfonderingsmodell för budgetering och ekonomisk redovisning. Fullfondering innebär att totalt pensionsåtagande för Region Östergötlands medarbetare redovisas i balansräkningen och att resultaträkningen påverkas av den totala pensionsförändringen.

Produktionsenheternas resultat

Verksamheten har haft stor påverkan av pandemin under mer än två år och kommer vara fortsatt påverkad av återhämtning, troligtvis under flera år. Fokus måste ligga på patienter som väntar på sjukvård och tandvård men även på medarbetarnas återhämtning.

Produktionsenheternas resultat beräknas till noll. Hälso- och sjukvården ges fortsatt ett tillfälligt koncernbidrag på 270 miljoner kronor. En ny bedömning av ekonomin görs under hösten. Regionledningskontorets resultat beräknas till noll efter genomfört effektiviseringskrav på 100 miljoner kronor år 2022. Tandvården och skolorna beräknas ha ekonomi i balans.

För att klara ekonomin på sikt krävs en anpassning av kostnaderna till intäktsnivån. Regionstyrelsen fattade beslut om ekonomisk handlingsplan (RS 2020-79) och arbetet med planen fortgår parallellt med arbetet med återhämtning efter pandemin. Handlingsplanen består av tre områden:

Robust verksamhet, med inriktning att skapa mer robust hälso- och sjukvård, stabil vårdplatssituation och god arbetsmiljö. För att åstadkomma det pågår flera insatser, som samverkan i klinikfamiljer, större slutenvårdsavdelningar, uppgiftsförskjutning och produktionsstyrning inklusive operationsplanering, schemaläggning och vårdplatsvisualisering.

Effektiv administration innebär samordning av stöd- och ledningsfunktioner, översyn av uppdrag och effektivisering av processer. Effektiviseringsarbete sker inom alla enheter men främst vid Regionledningskontoret.

Genom *effektiva inköp*, där samordning inom Hälso- och sjukvården främst är i fokus, väntas kostnaderna sänkas. Inköpsorganisationen har förstärkts och enheten arbetar nära Hälso- och sjukvårdens stab för effektivare inköp.

Utifrån den långsiktiga analys och översyn som vi föreslår ska genomföras, samt de uppdrag som vi föreslår bör en förnyad handlingsplan tas fram under 2023. En uppföljning av den pågående handlingsplanen bör även genomföras.

En tydlig uppföljning av de ekonomiska resultaten för produktionsenheten Hälso- och sjukvård behöver göras. Den nya organisationen har ändrat förutsättningarna för budgetering och uppföljning och det är därför av största vikt att de prioriteringar som görs från fullmäktige, styrelse och nämnder får genomslag samt att en tydlighet finns i hur ekonomin kan följas upp.

Långfristig upplåning

I samband med treårsbudgeten tas även beslut om en ram för långfristig upplåning kopplad till fastighetsinvesteringar på totalt 1 000 miljoner kronor under budgetperioden. Extern belåning beror på investeringar i fastighet med externa hyresgäster där det är en fördel med en separat hantering.

Övriga ekonomiska förutsättningar

Finansiella placeringar förväntas uppgå till drygt 6 miljarder kronor och ge en genomsnittlig avkastning på 3 procent. Likviditeten minskar på grund av planerade investeringsutgifter samt stora pensionsutbetalningar men har ökat tack vare 2021 års resultat och ökar genom upplåning under 2023-2025. Regionens finansiella tillgångar hanteras enligt beslutad finanspolicy men innebär sannolikt inte samma värdeutveckling som tidigare med de osäkerheter som råder på finansiella marknader

Satsningar och reserveringar

Regionstyrelsen förstärks med 30 miljoner kronor för stärkt kompetensförsörjning och 20 miljoner för fortsatt satsning på vidareutbildning av sjuksköterskor med inriktning på kvinnors hälsa. 10 miljoner kronor avser fortsatt digitalisering/Cosmic. Medel för klimatinvestering adderas med 5 miljoner kronor, för att införa matavfallssortering i personalrum i hela organisationen. 43 miljoner kronor tillskjuts i engångsmedel varav 30 miljoner kronor avser arbete med nära vård och hälsofrämjande insatser samt 13 miljoner kronor avser insatser inom innovation och utveckling. Medel reserveras inom finansförvaltningen för vidare klimatinvestering och fortsatt utveckling av Cosmic enligt plan.

Hälso- och sjukvårdsnämndens ram utökas med 110 miljoner kronor för demografisk och medicinsk utveckling samt för nya och förändrade behov och primärvården med 115 miljoner kronor, bland annat för att stärka läkarmedverkan i den kommunala vården och omsorgen. Ramen utökas därutöver med 60 miljoner kronor för prehospital vård och 60 miljoner kronor till höjt OB-tillägg. Satsning på intermediärvård sker med 20 miljoner kronor samt 15 miljoner kronor som satsas på ST-läkare i primärvård. För 2024 reserveras medel inom finansförvaltningen för förstärkning vård med 120 miljoner kronor (var av 15 miljoner kronor per år för ST-tjänster i primärvård). För 2025 reserveras medel inom finansförvaltningen för förstärkning vård med 100 miljoner kronor.

Trafik- och samhällsplaneringsnämnden erhåller behovsbaserade engångsmedel för intäktsbortfall inom trafiken med upp till 55 miljoner kronor för 2023. För landsbygdstrafik tillskjuts nämnden 1 miljon kronor. För samarbetet med Mälardalstrafiken utökas ramen med 1 miljoner kronor från reserverade medel, i enlighet med tidigare beslutad satsning. Inom finansförvaltningen reserveras återstående medel för Mälardalstrafiken, liksom 45 miljoner kronor i engångsmedel under 2024 för omställningen efter pandemin inom trafik. En utökning görs om 10 miljoner för bland annat pilotprojekt för mobilitetslösningar i samverkan med kommunerna och andra behov av förstärkningar av trafik som kan uppstå under året.

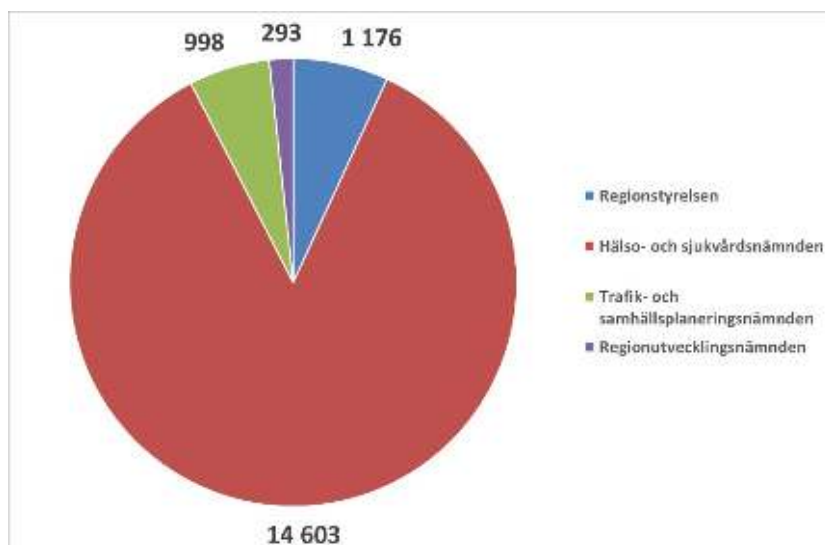
Regionutvecklingsnämnden erhåller 2 miljoner kronor för energieffektivisering i länet och 1 miljon kronor för investering och etablering. 2 miljoner kronor tillskjuts som engångsmedel. 5 miljoner avsätts för att stärka arbetet med regional utveckling, särskilt inom matchning och YH-utbildningar.

Ramarna räknas upp med index samt justeras med beslut fattade sedan tidigare treårsbudget.

Generellt

Under valår fattas nya beslut om strategiprogram och uppdaterad budget för kommande treårsperiod. Budgeten kommer att uppdateras med nya förutsättningar och eventuella beslut om insatser riktade till sektorn i höstens budgetproposition.

Totalt regionbidrag i miljoner kronor framgår av nedanstående figur. Fördelning och ingående delar per nämnd framgår av bilaga 5.

Figur 6: Regionbidragets fördelning per nämnd 2023 (inklusive engångsmedel), storlek i miljoner kronor.

Kalkyl för planeringsperioden

Förändringar som skett i jämförelse med föregående treårsbudget redovisas i tabell 2.

(miljoner kronor)	2023	2024	2025
Resultat Treårsbudget 2022-2024	168	172	181
Upplösta tidigare reserveringar	514	484	501
Resultat efter upplösta reserveringar	682	656	682
Ändrade ekonomiska förutsättningar			
Skatt	497	650	650
Fastighetskostnader - kompensation	-32	-32	-32
Finansiella intäkter	46	38	1
Indexpåverkan	-67	-68	-68
Övriga poster	76	59	59
Pensionskostnad bestående	-200	-200	-200
Pensionskostnad temporär	-280	-160	
Nya beslut			
Hälso- och sjukvårdsnämnden	-380	-380	-380
Regionstyrelsen	-65	-65	-65
Trafik- och samhällsplaneringsnämnden	-12	-12	-12
Regionutvecklingsnämnden	-8	-8	-8
Finansförvaltningen Garanti (läkemedel, utomlänsbesök)	-100	-100	-100
Satsningar (engångsmedel)			
Regionstyrelsen	-43		
Trafik- och samhällsplaneringsnämnden	-55		
Regionutvecklingsnämnden	-2		
Koncernbidrag Hälso- och sjukvård	-270		
Reservering			
Reservering (särskild specifikation)	-17	-404	-344
Resultat Treårsbudget 2023 - 2025	-230	-26	183

Tabell 2. Resultatpåverkande förändringar sedan närmast föregående treårsbudget, miljoner kronor. Reserveringar specificeras i tabell 5.

Från finansförvaltningen betalas koncernbidrag till Hälso- och sjukvården under 2023 med 270 miljoner kronor med anledning av att handlingsplaner förskjuts på grund av pandemin. Vid finansförvaltningen reserveras för koncernbidrag under 2024 med 95 miljoner kronor. Satsningar i tabell 2 specificeras i tabell 3.

(miljoner kronor)	2023
Förstärkning vård	110
Förstärkning primärvård	90
Stärkt läkarmedverkan i den kommunala vården/omsorge	25
ST-läkare PV	15
Höjt OB tillägg	60
Prehospital vård	60
Intermediärvård	20
Hälsa- och sjukvårdsnämnden	380
Stärkt kompetensförsörjning	30
Kvinnors hälsa VUB	20
Digitalisering (cosmic)	10
Matavfallssortering	5
Engångsmedel	
Primärvård/Nära vård	30
Innovation och utveckling	13
Regionstyrelsen	108
Mälardalstrafik	1
Landsbygdstrafik	1
Förstärkning trafik	10
Engångsmedel - upprätthålla trafik post corona	55
Trafik- och samhällsplaneringsnämnden	67
Energieffektivisering	2
Investering och etablering	1
Förstärkning regionalutveckling (inklusive YH-utbildning)	5
Engångsmedel	2
Regionutvecklingsnämnden	10
Garanti (läkemedel, utomlänsbesök)	100
Koncernbidrag Hälsa- och sjukvård	270
Finansförvaltning	370
Totalt	935

Tabell 3. Satsningar som ingår i resultatet 2023, miljoner kronor.

Satsningar som ingår i tabell 3 och som särskilt riktas till primärvård redovisas nedan.

(miljoner kronor)	2023	2024	2025
Förstärkning	115	90	90
reserverad förstärkning		20	20
reserverad förstärkning			20
Förstärkning ST-läkare	15	15	15
reserverad förstärkning		15	15
reserverad förstärkning			15
Primärvård (ramhöjande)	130	140	175
Primärvård/Nära vård	20		
Primärvård (engångsmedel)	20	0	0
Primärvård	150	140	175

Tabell 4. Satsningar riktade till primärvård för beslut 2023 och för reservering 2024-2025, miljoner kronor.

Centralt reserverade medel vid finansförvaltningen kan efter beslut i regionstyrelsen destineras utifrån behov och med hänsyn till ekonomins utveckling. Reserveringar som ingår i resultatet presenteras i tabell 5. Därutöver reserveras för pensionskostnader.

(miljoner kronor)	2023	2024	2025
HSN Förstärkning vård 2024		85	85
HSN Förstärkning vård 2025			65
HSN Förstärkning PV 2024		20	20
HSN Förstärkning PV 2025			20
HSN Finansieringsprincip (äldreomsorg BP)		53	53
HSN ST-läkare PV 2024		15	15
HSN ST-läkare PV 2025			15
RS Goda arbetsvillkor		25	
RS Digitalisering, Cosmic m m		19	19
RS Matavfallssortering		3	3
TSN Mälardalstrafiken		12	12
TSN tillfällig förstärkning trafik		45	
FIN RS/RUN/TSN		20	30
FIN Koncernbidrag HS		95	0
FIN Oförutsedda kostnader/omställning (ev engångs)	17	12	7
Summa	17	404	344

Tabell 5. Reserveringar som ingår i resultatet, miljoner kronor.

8. Beslut

Regionstyrelsen föreslår tillstyrka regionfullmäktige **BESLUTA**

a t t anta Treårsbudget för 2023-2025 med fokusområden 2023,

a t t fastställa ekonomiska ramar för regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden, trafik- och samhällsplaneringsnämnden samt regionutvecklingsnämnden 2023-2025 enligt bilaga 7,

a t t uppdra till regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden, trafik- och samhällsplaneringsnämnden samt regionutvecklingsnämnden att utifrån sina ansvarsområden och uppdrag utarbeta årsplaner med budget för 2023 i enlighet med denna treårsbudget,

a t t godkänna upplåning av 1 miljard kronor i externa långfristiga lån under budgetperioden,

a t t i enlighet med fullmäktiges presidiums förslag fastställa budgeten för regionens revisorer till 12 590 000 kronor (2023 års nivå) samt

a t t fastställa skattesatsen för 2023 till 11,55 kronor per skattekrona.

Bilaga 1 Planeringsförutsättningar – en sammanfattning

Det separata dokumentet *Planeringsförutsättningar* ger en bild av hur omvärlden ser ut, hur Östergötland förväntas utvecklas och vilka möjligheter och utmaningar Region Östergötland står inför som organisation. Dessa parametrar är viktiga att ha med i allt budget- och planeringsarbete. Planeringsförutsättningarna innehåller också gapanalyser av målen i Strategiprogram för Region Östergötland. Nedan följer en sammanfattning av huvuddragen i Planeringsförutsättningar inför budget 2023-2025.

En ekonomi i balans

Framsteg under mandatperioden – ett axplock

- Region Östergötland ekonomiska ställning (ekonomin på lång sikt) är bland de bästa av landets regioner – positivt eget kapital och låga kostnader per invånare.
- Skattehöjning 2020 för att stärka en långsiktig hållbar ekonomi.
- Organisationsförändring 2020 för stärkt styrning och mer effektiv hälso- och sjukvård och mer effektiv administration.
- Förstärkning hälso- och sjukvården 2019-2022 miljoner kronor (mkr): ramhöjande 581 mkr, koncernbidrag 1 300 mkr. Engångsmedel 180 mkr under två år.
- Utveckling av robust vård.
- Mer effektiv och robust inköps-, service- och logistikfunktion.

Sammanfattning av gap och arbete framåt

Gap	Region Östergötland behöver 2023 och framåt...
Ökade demografiska behov.	...fortsätta omställningen till en mer digital och nära vård.
	...arbeta med prioriteringar, innovationer, ständiga förbättringar.
	...fortsätta arbetet med attraktiva arbetsplatser, hållbart yrkesliv, ständigt lärande och utveckling.
Nya krav på god kommunal hållning.	...stärka den ekonomiska ställningen och säkerställa att kommande generationer inte belastas.
	...säkra likviditet för kommande utbetalningar (pension, investeringar).
Hög kostnadsutveckling.	...fortsätta arbetet med en mer robust och effektiv verksamhet genom optimering, produktionsplanering, effekthemtagning, ny teknik och rätt använd kompetens.
	...värdera och prioritera i uppdraget för att göra rätt saker. Värdera uppdrag, öppna prioriteringar, jämlikhet.
	...fortsätta arbetet med ständiga förbättringar.
	...öka affärsmässigheten genom effektiva inköp och avtal, effektiv och robust materialförsörjning, finansiella placeringar, likviditet och investeringsplanering.

En klimat- och resurssmart region

Framsteg under mandatperioden – ett axplock

- De direkta utsläppen av växthusgaser har minskat med 91 procent jämfört med år 2013.
- Implementering av miljöcertifiering pågår. Till och med 2021 är Barn- och kvinnocentrum, Folkvandvården, Naturbruksgymnasiet och Lunnevals folkhögskola certifierade.
- Livsmedelsstrategi: 52 procent ekologiska livsmedel 2021, målnivån uppnådd. Livsmedel producerade i Sverige och lokalt har ökat.
- Beställningstrafiken samt skärgårdstrafiken kör helt fossilfritt sedan 2019. Allmänna kollektivtrafiken är fossilfri sedan tidigare.
- Beslut om och arbete med klimatfärdplan. Positiv utveckling inom flera områden.
- Minskad energianvändning med 17 procent (2021) jmf 2009 genom effektiviseringsarbete.
- Drivmedelsstrategi: 80 procent (2021) av Region Östergötlands drygt 300 bilar är bilar som kan drivas med förnybart bränsle eller el. Mer än hälften av dessa är biogasbilar.
- Energi- och klimatstrategi för länet antagen 2019.
- Tinnerbäckshuset har färdigställt. Det är ett passivhus, alltså med det lägsta behovet av köpt el, värme och kyla – en av landets mest energisnåla sjukhusbyggnader.

- Vårdcentralen i Finspång blev klar 2020 med en planerad solcellsproduktion på 160 MWh/år.
- El-lastare på Naturbruksgymnasiet.
- Ökat fokus på hållbarhetsfrågorna och kraftsamling kring styrning och utveckling av hela Region Östergötlands hållbarhetsarbete.

Sammanfattning av gap och arbete framåt

Gap	Region Östergötland behöver 2023 och framåt...
Region Östergötlands klimatpåverkan behöver minskas.	...fortsatt arbete med klimatfärdplanen.
Verksamheten behöver stärka arbete för en giftfri miljö.	...säkerställa att hållbara produktval görs även utifrån hälso- och miljöperspektiv. ...genomföra förbättringsarbete kring miljöskadliga läkemedel som leder till minskad användning.
Länets aktörer behöver tydligare samla sig kring omställningen till cirkulära flöden i länet.	...fortsätta arbetet i enlighet med energi- och klimatstrategi. ...fortsatt arbete för etablering av Regionalt center för Resurssamverkan och Cirkulär ekonomi i Östergötland.

Jämlik hälsa – en vinst för alla

Framsteg under mandatperioden – ett axplock

- Förlängning av Sätt Östergötland i rörelse.
- Analys av hälsans påverkan av pandemin.
- Beslut och uppstart av ABC metoden.
- Utökad områdesansvar primärvården och framtagande av områdesprofiler.
- Projekt Digitala tjänster för alla (regionbiblioteket).
- Utvecklad samverkan i länet under pandemin.
- Införande av plattform för jämlik vård och hälsa.
- Upprättande av folkhälsostategi.
- Region Östergötland har kommit längst i landet med det förebyggande arbetet mot användning av tobak.
- Genomlysning av Östgöta-kommissionen.
- Deltagande aktör i initiativet Mind//Shift för bred samverkan kring psykisk hälsa.
- Beslut om suicidpreventionsstrategi.
- Beslut om ANDTS strategi.

Sammanfattning av gap och arbete framåt

Gap	Region Östergötland behöver 2023 och framåt...
Det behövs mer riktade förebyggande insatser för att minska skillnader i hälsa.	...genomföra anpassade insatser för de som behöver det mest – med koppling till diskrimineringsgrunder och socioekonomisk situation. ...ta vara på och stärk insatser för det redan finns en vårdgivarrelation. Vårdens förebyggande uppdrag behöver stärkas.
Mer strukturella insatser behöver utvecklas för att främja goda livsvillkor för alla.	... utveckla generella insatser för de olika samhällsarenor där människor lever verkar och dör, dvs boende, fritid, arbete, skola, såsom beskrivet i Östgöta-kommissionen och den nya folkhälsostategin.
Det behövs mer befolkningsinriktat arbete för att stärka folkhälsan.	... identifiera insatser kopplat till de utmaningar som pekas ut i folkhälsostategin.
Länets aktörer behöver tydligare samla sig kring hur invånarnas livsvillkor utifrån olika perspektiv kan främjas.	...fortsatt samverka med länets aktörer - proaktiva insatser behöver genomföras med koppling till de områden som lyfts fram i folkhälsostategin. ...utveckla nya kombinationer av samarbete med fokus på att nå invånarna på nya sätt utifrån arenaperspektiv. Utse specifika områden att samverka kring. ...etablera återkommande erfarenhetsutbyten mellan forskning, politik och praktik för lärande och utveckling.

	...utveckla formerna för att involvera medborgare, patienter och anhöriga för att hitta nya sätt att arbeta.
Arbete med den psykiska hälsan behöver fortsätta utvecklas i samverkan mellan olika vårdgivare och med andra nyckelaktörer.	...fortsätta arbetet med metodutveckling för att nå målgruppen genom nya sätt/samarbeten/arenor.
	...genomföra insatser för att nå de äldre och de som lever i ofrivillig ensamhet. Utvärdera ABC- metoden och se över om spridning är lämplig till andra målgrupper.
	...fortsatt utveckla samverkan med idéburen sektor som en resurs i arbetet för psykisk hälsa.
Barnrättsarbetet i Region Östergötland är inte tillräckligt utbrett.	...införa fler barnrättsombud och utveckla uppföljningsmetoder för barnrättsfrågorna.
Fortsatt arbete krävs för att utveckla nyttan av innovationer och teknisk utveckling i folkhälsoarbetet.	...målgruppsanpassa arbete för att olika delar av befolkningen ska attraheras att ta till sig digitala eller tekniska lösningar.
	... stimulera till att program/digitala lösningar erbjuds invånarna. Använda förebyggande program i nationella invånartjänster såsom Stöd och Behandling.

Östergötland – ett starkt kulturlän

Framsteg under mandatperioden – ett axplock

- Beslut om ny kulturplan.
- Nya aktörer inom kultursamverkansmodellen; Rejmyre Art Lab (från 2021), Klostermuseet i Vadstena (från 2022), Shakespearefabriken (prel. från 2022).
- Utredning av Östgötamusik som en del av Scenkonst Öst.
- Satsningar och stöd utifrån kulturplan.
- Särskilt fokus under pandemin på professionella yrkesverksamma kulturskapare samt lokalhållare och arrangörer.
- Nya stödformer *Bredda deltagande och öka spridning* samt *Konstnärlig utveckling och främja kvalitet*.

Sammanfattning av gap och arbete framåt

Gap	Region Östergötland behöver 2023 och framåt...
Region Östergötland behöver utveckla förutsättningarna i länet för att bidra till ambitionen om ett starkt kulturlän.	...fortsätta med insatser för aktörer som påverkats starkt av pandemin, med fokus på kulturplanens strategiska prioriteringar för breddat deltagande och konstnärlig utveckling.
	...rikta insatser mot främst yrkesverksamma kulturskapare, arrangörer och kulturföreningar och öka kännedomen om de nya stödformerna för konstnärlig utveckling och breddat deltagande.
	...arbeta för utvecklad samverkan mellan kulturinstitutioner och fria yrkesverksamma kulturskapare.
	...fortsätta utveckla formerna för styrning av de gemensamma kulturinstitutionerna.
	...utveckla den kulturella infrastrukturen genom att stödja verksamheter som skapar viktiga "noder" inom olika kulturuttryck.
Den geografiska spridningen av stöd till arrangemang i länets olika kommuner är ojämlig.	...göra insatser för att bredda kunskapen om stödformer (öka söktrycket). T ex för stödformerna regionalt arrangörsbidrag och för breddat deltagande och ökad spridning.
Region Östergötland behöver fortsätta främja engagemang för kulturfrågor i länet.	...bistå med samordning och samverkan i kulturfrågor i framförallt mindre kommuner. Dialoger med kommuner, för uppföljning av kulturplanen och för förberedelse av processen för en ny kulturplan.

En besöksnäring som lockar och ett tillgängligt natur- och friluftsliv

Framsteg under mandatperioden – ett axplock

- Omfattande arbete inlett för att öka kvalitet och tillgänglighet på Östgötaleden.
- Projektet TEAM Östergötland och Hållbar omställning Östergötland skapar goda förutsättningar.
- Marknadsföringsinsatser för Östergötland som vunnit priser både nationellt och internationellt.
- Revidering av besöksnäringensstrategin.
- Omfattande arbete under pandemin för att stötta besöksnäringen.

Sammanfattning av gap och arbete framåt

Gap	Region Östergötland behöver 2023 och framåt...
Region Östergötlands insatser för att hantera effekter av pandemin på besöksnäringen behöver anpassas till behoven.	<p>...rikta insatser som ger besöksnäringens aktörer och företag förutsättningar omställning som till exempel kompetensförsörjning, affärsutveckling, innovationer och digital utveckling. Utvecklingsinsatser genom ALMI och innovations- och företagsfrämjande systemet i Östergötland. Det handlar även om marknadsföring av Östergötland som destination för både internationella och inhemska besökare, för att möta en förändrad verklighet för besöksnäringen.</p> <p>... Projektet Hållbar omställning i besöksnäringen syftar till att utveckla samverkansstrukturer för destinationsutveckling. Under 2023 kommer detta att behöva utvecklas ytterligare.</p>
Östgötaledens kvalitet är skiftande och behovet av hållbara strukturer för ledens funktionalitet har ökat i takt med fler besökare.	<p>...fortsätta arbeta med kvalitetsförbättringar på Östgötaleden.</p> <p>...ha en fortsatt fördjupad samverkan med länsstyrelsen och kommunerna gällande ledutvecklingsarbetet. Förtydliga överenskommelsen med kommunerna och andra aktörers roller kopplat till Östgötaleden.</p> <p>...fördjupa insatser i samverkan med besöksnäring för att stärka förutsättningarna för natur/- och vandrings-turism.</p>

Fokus på en livskraftig landsbygd

Framsteg under mandatperioden – ett axplock

- Utredning av bostadsmarknadsdjupet samt bostadsmarknaden för äldre.
- Uppstart rumsrig strategi.
- Rapport om Platsutveckling för Östergötland med fokus på landsbygder.
- Utveckling av och förlängt befintligt serviceprogram.
- Ökad andel hushåll som har tillgång till bredband om minst 100 megabit per sekund.

Sammanfattning av gap och arbete framåt

Gap	Region Östergötland behöver 2023 och framåt...
Fortsatt utveckling behövs för att säkerställa ett geografiskt helhetsperspektiv i Region Östergötlands arbete med regional utveckling.	<p>...genomföra Region Östergötlands ansvar i Utvecklingsstrategi för Östergötland genom att fortsätta arbetet med regional rumsrig strategi, utvecklingsprogram för kust- och skärgård samt platsutveckling.</p> <p>...fortsätta stärka samverkan med kommunerna.</p>
Region Östergötlands arbete med tillgänglighet till service i hela Östergötland behöver tydliggöras.	... genomföra insatser för framtagande och implementering av nytt serviceprogram för 2022-2030. (Nuvarande serviceprogram 2014-2020 är förlängt till 2022.)

I syfte att skapa förutsättningar för regional utveckling behöver mer stöd ges till kommunerna i arbetet med bostadsförsörjning.	... fortsätta göra omvärldsanalys av bostadsmarknadernas förutsättningar och ha dialoger med bostadsmarknadens aktörer.
Region Östergötland behöver i rollen som bredbandskoordinator ytterligare främja tillgången till bredband i hela länet.	... stärka samverkan med Östergötlands kommuner.
	... fortsätta arbetet med ansökningar av statligt nationellt stöd för bredbandsutbyggnad.
	... dra nytta av synergier i arbetet med rumslig planering, nära vård och digitalisering.

God och jämlik sjukvård – ett mål i hela Östergötland

Framsteg under mandatperioden – ett axplock

- Införande av avgiftsfri TBE-vaccination.
- Utveckling av stödstruktur för levnadsvanor.
- Breddinförande av hälsosamtal.
- Östgötarna mest nöjda i landet med sina sjukhus.
- God omställningsförmåga under pandemin (vårdverksamhet, stödverksamhet, innovation).
- Överenskommelse mellan RÖ och länets kommuner om samverkan kring trygghet och säker vård.
- Permanent satsning som tilläggsuppdrag barnhälsovården för uppsökande verksamhet för de med sämre hälsa och tandhälsa.
- Kompetensutveckling och stöd för vårdens medarbetare kring våld i nära relationer.
- US rankad som ett av världens bästa sjukhus.
- Fler barnrättsombud efter barnkonventionen blivit lag.
- Bland de bästa regionerna på kunskapsbaserad vård i nationella jämförelser (hälso- och sjukvårdsrapporten 2020).
- Goda utfall när det gäller patienter med trycksår och följsamhet till kläd- och hygienregler.
- Ny uppföljningsenhet för unga vuxna.
- Införande av screening för tjock- och ändtarmscancer.
- Införande av produktionsplaneringsmodell inom Folkandvården
- Permanentad sprututbytesverksamhet.
- Framtagna områdesprofiler för varje vårdcentralsområde.
- Utveckling av uppföljningsmetoder av jämlik vård.
- Nya slutenvårdsplatser för intensivrehabilitering.
- Utveckling av integrerat mottagande för stöd till drabbade av våld i nära relation eller sexuellt våld.
- Start av ESMT med syfte att koppla sjukvårdens behov med innovation och teknik och skapat samarbeten med olika kliniker.
- Uppstart av gemensamt HVB mellan RÖ och länets kommuner.
- Ansökningar högspecialiserad vård. Tildelning avancerad kirurgi efter förlossningsskador.
- Införande av vårdval ögon.
- Deltagande i internationellt projekt Bigpicture för utveckling av digital patologi.
- Nytt Regionalt avtal om läkarutbildning och forskning (RALF-avtal) mellan Region Östergötland och Linköpings universitet – tydliggör strukturerna för ledningssamverkan och betydelsen av USV-enheter och Akademiska enheter.
- Levande bibliotek – stärkta förutsättningar för patient- och närstående medverkan.
- Modellkoncept för jämställdhet.
- Uppdrag om samarbete vid psykisk ohälsa och sjukdom, primärvårdscentrum psykiatricentrum.

Sammanfattning av gap och arbete framåt

Gap	Region Östergötland behöver 2023 och framåt...
Framskjuten vård kommer påverka organisationen över en längre tid. Negativ trend för tillgänglighet och hög belastning i slutenvården.	...arbeta enligt handlingsplan för tillgänglighet.
	...öka användningen av och erbjuda invånare fler digitala tjänster såsom webbtidböcker, egenvård, formulär och stöd- och behandlingsprogram.
	...fortsätta arbetet med robust vård och produktionsplanering för att kunna öka produktion/kapacitet/effektivitet
Flera arbeten kopplat till jämlik vård har pausats under pandemin.	...påvisa resultat från de arbeten som pågår kring systematisk uppföljning av jämlik vård och använd underlaget för att utveckla resursfördelningen.
	...påbörja utvecklingsarbeten utifrån primärvårdens områdesansvar.

	<p>...använda utvecklingspotten som ett styrmedel riktat mot primärvårdens områdesansvar.</p> <p>...skapa utbildningsmöjligheter för medarbetare kopplat till normkritik och hälsolitteracitet (individuers förmåga att förvärva, förstå och tillämpa hälsorelaterad information.</p>
Förmågan att nyttja AI behöver stärkas – införande av automatiserade beslutsstöd krävs.	<p>...nyttja samordnande funktion i frågorna, utveckla infrastruktur och klargöra juridiska förutsättningar.</p> <p>...genomföra utvecklings- och forskningsprojekt för att utveckla arbetet.</p> <p>...fortsätta samverkan med Linköpings universitet.</p>
Ineffektiva arbetssätt när det gäller delande av information.	<p>...vara pådrivande för att förenkla juridiska hinder och möjliggöra delandet av information och data mellan olika aktörer.</p>
Utveckling av precisionsmedicin krävs för mer kvalitativ och kostnadseffektiv vård.	<p>...skapa möjligheter för att bygga upp kunskap och förmågor samt investeringar i ny teknik inom precisionsmedicin. Detta görs genom att stödja utvecklingen av Genomic Medicine Center, CMIV och införande av AI/beslutsstöd.</p>
Jämlik, likvärdig och sammanhållen rehabilitering i hela länet behöver utvecklas.	<p>...förbättra tillgängligheten till rehabilitering.</p> <p>... uppnå en mer nära rehabilitering för patienten till exempel genom rehab på vårdcentralerna och genom att öka användningen av digitala vårdtjänster.</p> <p>...stärka samverkan mellan länets rehabverksamheter, med övrig primärvård och slutenvård samt med kommunal hälso- och sjukvård.</p> <p>... etablera en sammanhållen struktur för rehabiliteringsområdet på olika nivåer utifrån processtyrning.</p> <p>... öka kunskap om försäkringsmedicin för en bättre hantering sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen inom hälso- och sjukvården.</p> <p>... öka tillgången till rehabiliteringskoordinatorer inom hälso- och sjukvården med speciellt fokus inom slutenvården, särskilt psykiatri.</p>
Jämfört med andra länder har Sverige (och Region Östergötland) svagare primärvård, mer administrativ tid och färre patienter/läkare.	<p>...i arbetet med nära vård skapa tid för patienter i behov av återkommande vård. Omvärldspaning krävs för inspiration och lärande.</p>
Forskningssamverkan mellan hälso- och sjukvården och tandvården saknas.	<p>...öka stöd samt tydliggöra och förbättra kunskapen mellan forskning inom hälso- och sjukvård och tandvård (allmän hälsa och munhälsa).</p>

Förbättringar krävs för att uppnå en hållbar och effektiv forskningsmiljö.	...genomföra insatser för att hantera framskjuten och utebliven forskningstid och forskningsmedel som inte förbrukats samt följa forskningens återhämtning efter pandemin.
	...identifiera och genomföra åtgärder för att säkerställa att forskningsuppdraget kan genomföras på ett hållbart effektivt sätt, även under en kris, parallellt med sjukvårdsuppdraget.
	...ta fram en långsiktig plan för en ökad akademisering av Vrinnevisjukhuset.
Fortsatt arbete med kvalitativ vård genom personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp, högspecialiserad vård och USV-enheter krävs.	...införa personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp.
	...fortsatt arbeta med högspecialiserad vård enligt lagd plan.
	...stärka forskningsresurser för att säkerställa hög forskningsaktivitet.
	...fortsätta strategiskt arbete för att nå målet att ha USV-enheter i alla länsdelar i Östergötland.
	...säkerställa processen för att utse akademiska enheter.

En vård nära östgötarna

Framsteg under mandatperioden - ett axplock

- Beslut rapport Nära vård Region Östergötland – Omställning till en god och nära vård.
- Förstärkning forskning nära vård/primärvård.
- Forskarskola med fokus på primärvård och Nära vård.
- Resurser för fortsatt utveckling av akademiska vårdcentraler.
- Projekt utökade jourcentraler.
- Överföring av basal gynekologisk vård till primärvården.
- Ökning av digitala besök – både antalet genomförda besök och antal kliniker som erbjuder.
- Digitala vårdcentralen breddats till Din vård.
- Ökning av stöd- och behandlingsprogram.
- Ökning av egenmonitorering.
- Utökning av mobila besök psykiatri.
- Avsiktsförklaring med Ödeshögs kommun avseende samverkan för att skapa lokaler innehållande primär- och tandvård.
- Avsiktsförklaring med Kinda kommun om att starta ett vårdcentrum i Kisa.
- Fortsatt utveckling Vårdsamverkan Valdemarsvik.
- Invigning Vårdcentrum Finspång.
- Beslut om funktionellt vårdcentrum Kinda. Planer med flera kommuner om öppnande av funktionella vårdcentrum.
- Visuellt målbild Nära vård.
- Ökat antal vårdplaner under pandemin.
- Utökad läkaransvar för korttidsboenden.
- Första linjes digitala vård införs 2022.
- Piloter för att använda Cosmic i kommuner.
- Nytt uppdrag i regelbok primärvård om fast läkarkontakt.
- Ny röntgenenhet på Mjärdevi.
- Införande av självprovtagning av HPV.
- Självtester covid-19.
- Mobil vaccination mot covid-19.
- Särskilt omhändertagande av äldre och personer med komplexa vårdbehov.
- Webbtidbok stor ökning under pandemin.

Sammanfattning av gap och arbete framåt

Gap	Region Östergötland behöver 2023 och framåt...
Utveckling har pausats under pandemin. Teknik och mobila lösningar finns men nyttjandet är för lågt.	...fortsätta införandet och öka nyttjandegraden av mobila insatser, digitala besök, stöd- och behandlingsprogram, implementering FLDV, egenmonitorering, webbtidbok, e-brev, digitala möten mellan medarbetare.
	...jobba behovsstyrt istället för efterfrågestyrt - FLDV bidrar genom triagering.
	...prioritera både mellan uppdrag och resurser.

Målkonflikt mellan att flytta resurser till nära vård samtidigt som specialiserad vård har köer	...utarbete en plan på lång och kort sikt kopplat till volym och förändrade behov i en ny kontext.
Arbetet med att se över resurser och uppdrag kopplat till nära vård är inte färdigt. Till exempel behöver sjukhusvård och primärvård definieras i ny kontext.	...effektuera resultatet av översyn av uppdrag och finansiering som genomförs 2022.
	...vara pådrivande i införandet av digitala plattformar för gemensam planering/vårdplaner med kommunerna.
	...fasa ut gamla arbetssätt i takt med att digitala verktyg och nya metoder införs.
	...utveckla uppföljningen av förflyttningen (skulle kunna handla om patientnöjdhet och hur stor andel av patienterna som slutåtgärdats digitalt).
Behovet av fastighets-investeringar är stort.	...inkludera effekter av omställning till nära vård i den kommande fastighetsutvecklingsplaneringen. Behöver göras i kombination av prioriteringar för att minska investeringsnivån totalt och möta behoven av nya arbetssätt.
Fortsatta insatser krävs för att etablera funktionella vårdcentrum/ närvårdsplatser.	...fortsätta utvecklingen av funktionella vårdcentrum och närvårdsplatser i samverkan med länets kommuner.
Vården vid psykisk ohälsa behöver fortsätta utvecklas	... Behovet av vård vid psykisk ohälsa för 22-25 åringar behöver säkras och primärvården och ungdomshälsorna behöver tillsammans utveckla och tydliggöra former för samverkan och ansvarsfördelning.
	...utveckla metoder vid psykisk ohälsa hos barn och unga, till exempel genom att göra det enklare att få rätt insats på rätt vårdnivå
Syftet med omställningen till nära vård är inte tillräckligt kommunicerat.	...fortsätta kommunicera och sprida budskapet om varför omställningen ska genomföras, vilka effekter som regionen förväntar sig uppnå och tydliggöra vägen dit.
Fortsatt förflyttning från sjukvård till hälsofrämjande och förebyggande insatser.	...säkerställa effekt av den stödstruktur för levnadsvanor som tas fram 2022.
	...fortsätta breddinförandet av hälsosamtal
	...tillgängliggöra och öka användningen av stöd och behandlingsprogram för egenvård
Fortsatt arbete med patientkontrakt och personcentrerad vård krävs.	...säkerställa utbildning och stöd till verksamheter att nå personcentrerade arbetssätt i det dagliga arbetet, till exempel genom utbildningsinsatser
	...fortsätta utveckling av uppföljningsmetoder för personcentrerad vård (inklusive tandvård).
	... fortsätta arbetet med patientkontrakt som en drivkraft i arbetet med nära vård

Medarbetare som trivs och utvecklas

Framsteg under mandatperioden – ett axplock

- Strategi för återhämtning.
- Axplock av genomfört för stärkt systematiskt arbetsmiljöarbete: riktlinjer för riskbedömning av kemiska produkter, breddinförande av schemaverktyg Tessa.
- Utveckling av karriärstegar - majoriteten av Region Östergötlands medarbetare kommer under 2022 ha en regiongemensam karriärstege.
- Ny yrkeshögskoleutbildning startad för undersköterskor med specialisering inom akut- och intensivvård.
- Fortsatt goda resultat på medarbetarenkäten trots ansträngd situation under pandemin.
- Svag ökning av andel och antal medarbetare 65+.
- Forskarskola med fokus på primärvård och Nära vård God samverkan mellan arbetsgivare, fack och skyddsorganisation kring arbetsmiljö.
- Satsning på jämställda löner.
- Rätt använd kompetens och uppgiftsväxling pågår.
- Koncept för generationsväxling framtaget som testas under 2022.
- Utvecklade arbetssätt kopplat till distansarbete.
- Ökat friskvårdsbidrag samt ökat nyttjande av friskvårdsbidraget.
- Satsning på 12 miljoner kronor för social aktivitet för anställda.

Sammanfattning av gap och arbete framåt

Gap	Region Östergötland behöver 2023 och framåt...
Region Östergötland har fortsatta svårigheter att rekrytera och behålla erfarna medarbetare inom flera yrkesgrupper.	...arbeta för konkret uppgiftsväxling mellan yrkesgrupper utifrån erfarenheter och goda exempel från de senaste årens omställning i samband med pandemin.
	...ytterligare förstärka undersköterskerollen via karriärstegen och skyddad yrkestitel med kompetensutveckling och validering.
	...förnya teamarbetet och teamets bemanning och även inkludera nya yrkesroller i teamet såsom vårdnära administration, vårdnära service och digital vårdkompetens.
	...fortsätta arbetet med utvecklingsområdet Optimerade arbetssätt för en robust hälso- och sjukvård.
	...fortsatt förstärka sjuksköterskans omvårdnadsledarskap.
	...i arbetet med bemanningstal, strategisk bemanningsplanering och rätt använd kompetens utgå från det arbete som görs för att optimera vårdprocesserna utifrån den regiongemensamma definitionen av vårdtyngd som ska fastställas 2022.
	...ta fram karriärstegar för fler yrkesgrupper och vidareutveckla digitala rapporter för chefs styrning av bemanningstal.
Det systematiska arbetsmiljöarbetet behöver stärkas ytterligare.	...utveckla arbetsgivarvarumärket genom profilering och marknadsföring
	...ta fram tydligare rutiner för att säkerställa chefs kompetens inom området.
Medarbetarnas möjligheter till återhämtning, både under och mellan arbetspass, behöver säkerställas.	...lyfta fram arbetsplatsträffarnas syfte för att öka delaktigheten i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Till detta behövs utbildningar och stödverktyg.
	...fortsatt arbeta i enlighet med Strategi för återhämtning som regionstyrelsen fattade beslut om i september 2021.
Arbetet med aktiva åtgärder utifrån ett genusperspektiv behöver fortsätta.	...öka kunskaper om hälsofrämjande schemaläggning. Detta kan ske genom e-utbildning samt genom att använda det stöd som finns att tillgå i befintligt schemalägningsverktyg.
	...stärka det systematiska arbetet genom framtagande av rutiner och stödmaterial.
Det behövs ett systematiskt arbetssätt för generationsväxling, inom framförallt nära vård.	...fortsätta arbetet med de handlingsplaner som kommer ur lönekartläggningen och med utbildningsinsatser för chefer.
	...ta tillvara erfarenheterna från den pilot för ett strukturerat generationsväxlingsprogram inom primärvården som startas under 2022 och omsätta till en kontinuerlig programverksamhet.

Det finns flaskhalsar i utbildningsstegen.	...genomföra insatser för att minska flaskhalsarna i läkarnas utbildningssteg där parallella system finns för allmäntjänstgöring och införande av bastjänstgöring. En första fas berör gruppen utlandsutbildade läkare.
Framtidens behov av vårdkompetens och hybridyrken i gränslandet mellan medicin, vård och teknik behöver mötas.	...fortsätta utbildningsinsatser tillsammans med lärosäten och sydöstra sjukvårdsregionen, exempelvis för specialistsjuksköterskor och så kallade hybridyrken. Viktigt att kompetenserna används till nytta för invånarna.
Den långsiktiga kompetensförsörjningen av forskningskompetens behöver säkerställas.	... fördjupa arbetet med kompetensförsörjning, forskningskompetens och successionsplanering främst när det gäller professorer, bland annat för att säkerställa och utveckla den högspecialiserade vården.
	... fortsätta arbeta med att stärka forskningen inom primärvården och Nära vård bland annat genom att öka antalet medarbetare som forskar.
	... fortsätta samverka med LiU så att fler professioner än läkare kan kombinera kliniskt arbete med forskning genom så kallad förenad anställning.
	... verka för ledarskap där chefer har forskarutbildning, förståelse och kunskap med tydligt mandat för att värna om forskningens betydelse, i kombination med klinisk kompetens, för hälso- och sjukvårdens utveckling inom strategiskt viktiga områden.
	... stärka karriärutvecklingsprogrammet <i>Från student till docent</i> .
... göra en riktad satsning på internationella forskningsutbyten för att öka Region Östergötlands spetskompetens och vidga kunskapsområden.	
Ledarskapet inom Region Östergötland behöver utvecklas och stärkas.	...implementera en gemensam ledarsyn som ger riktning och stöd i ledarskapet, förstärker hur chefer förväntas agera och bidrar till en gemensam beskrivning av vilket ledarskap som behövs.
	...genom ledarskapsutveckling utveckla chefers kompetens i systemförståelse, exempelvis kunskap om hur beslut tas och hur en region styrs.

Goda förutsättningar för näringsliv och arbetsmarknad

Framsteg under mandatperioden – ett axplock

- Matchajobben.nu.
- Företagsjouren i egen regi – förstärktes under 2020 på grund av ökat tryck under pandemin.
- Färdplaner framtagna för styrkeområden smart specialisering.
- Projektägare av IoT world.
- Vinnväxt-satsningarna Agtech 2030 och Visual Sweden.
- Kunskapsunderlag som beskriver behovet av kompetens inom gröna näringarna.
- Påbörjat projekt "Besökskraft".
- Ny filial Lunnevad.
- Beslut 2021 om 6,6 miljoner kronor för fem nya projekt för ökad sysselsättning i länet.
- Fortsatt stöd i länet inom ramen för ESBR.
- Förstärkt driftanslag till Almi under pandemin.
- Innovationsprojektet IMA.
- TEAM Östergötland.
- Framtaget underlag om utbildningssystemets olika delar – fokus på hur många som deltar i olika utbildningsformer.
- Avslutat projekt "Smart kompetens" vilket utbildade anställda på cirka 70 företag.
- Deltagande i analys "En bättre matchning".
- Omstart Östergötland – lindra effekterna av pandemin.
- Start av ESMT (East Sweden Medtech) med syfte att koppla sjukvårdens behov med innovation och teknik och skapat samarbeten med olika kliniker.

Sammanfattning av gap och arbete framåt

Gap	Region Östergötland behöver 2023 och framåt...
Mer insatser och stöd behövs för näringslivets återhämtning/ omställning efter pandemin.	<p>...i sin samordnande roll för regionala miljöer arbeta för näringslivets snabba återhämtning genom bland annat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • insatser som ger stöd till kommersialisering, innovationsbaserade startups och tillväxtföretag. • insatser till utsatta branscher som besöksnäring och mötes/eventbranschen. • insatser till branscher i stark tillväxt.
Det innovations- och företagsfrämjande systemet upplevs delvis som fragmenterat och underfinansierat. Region Östergötlands ledande roll behöver tydliggöras.	<p>...ta ledarskap i frågor som rör smart specialisering i länet genom att arbeta med färdplaner för ett samordnat arbete samt stärka det regionala ledarskapet och strukturkapitalet.</p> <p>... öka satsningarna på att kommunicera och marknadsföra innovations- och företagsfrämjande systemet samt länets styrkeområden.</p>
Samverkan mellan olika aktörer och sektorer behöver utvecklas för ökat företagande, investeringar och etableringar.	<p>...verka för att samordningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stärks mellan den regionala och den kommunala planeringen. • stärks tvärsektorielt inom Region Östergötland. • breddas inom Östra Mellansverige med strategisk storregional planering. <p>....stärka det regionala arbetet med investeringar och etableringar.</p>
Region Östergötlands innovationssystem/innovationsprocess behöver utvecklas och kunskapen om det behöver öka, både internt och externt.	<p>... fortsatt utveckla Region Östergötlands innovationssystem för att strukturerat identifiera behov och leda utvecklingen av innovationer rätt.</p> <p>...tydliggöra och kommunicera Region Östergötlands innovationssystem med fokus på både behov identifierade i vården, strategiskt identifierade behov samt leverantörlösningar som genererar ett behov.</p>
Region Östergötland behöver fortsatt vara aktiv i länets gröna omställning.	<p>... fortsatt arbeta för att säkra genomförandet av insatserna inom områdena i färdplanen för <i>Miljönytta som affär</i>; cirkulär och biobaserad ekonomi, hållbara städer, Hållbar energi, Hållbara transporter.</p>

Förväntad arbetskraftbrist på kort och lång sikt reser behov av utbildningsinsatser och att arbetslivet tar tillvara mångfalden av arbetskraft. Det kräver gemensamma insatser mellan olika aktörer där Region Östergötland fortsatt behöver vara aktiv.

...fortsatt driva på i samverkan med länets kommuner för:

- fler YH-utbildningar.
- att utveckla planering av regionalt utbud och inriktning för yrkesvux inom kommunal vuxenutbildning.
- att tillsammans med kommunerna och andra aktörer utveckla strukturer för validering och livslångt lärande.

...arbeta för ökad inkludering på arbetsmarknaden, även fortsättningsvis genom att

- koordinera genomförandet av ESF.
- öka kunskapen om betydelsen av breddad rekrytering i och anpassade utbildningar i arbetslivet.

Kollektivtrafiken ska vara ryggraden i framtidens resande

Framsteg under mandatperioden – ett axplock

- Kundnöjdheten inom kollektivtrafiken har ökat. Östgötrafik fick 2020 näst högsta betyg av 20 länstrafikbolag för kundnöjdhet.
- Punktligheten för Östgötapendeln slog under 2020 nytt rekord där 95,9 procent av turerna var i tid.
- Nytt biljettsystem för att göra det enklare att välja kollektivtrafiken. Bl a infört direktbetalning med bankkort i stadstrafiken.
- Utvecklingsarbete med flexibla biljetter, t ex pristak och tidsdifferentierade priser har införts.
- Tre trafikutredningar pågår i syfte att utveckla trafiken i Finspång, Motala och Mjölby.
- Kampanjer pågår för att stärka varumärket "kollektivtrafik".
- Fortsatt korta restider till viktiga tätorter och utökad trafik i samband med nya trafikavtal i Linköping och Norrköpings tätort.
- Andelen digitala biljettköp har ökat och förklaras av lanseringen av ny mobilapp.
- Sedan 2019 kör beställnings- och skärgårdstrafiken helt fossilfritt. 2020 introducerades elbussar i stadstrafiken i Linköping och Norrköping.
- Östgötrafiken nyttjar öppna trafikdata för information på skärmar och utrop i bussar och lansering av tekniska stöd för att visualisera beläggingsgrader för bussar, tåg och spårvagn. Flera prototyper är påbörjade i syfte att tillgängliggöra och underlätta resande.
- Tillsammans med kommunerna arbetar Östgötrafiken med hållbart resande med hjälp av Maas-lösningar (Mobility as a Service).
- En ny sträckning för riksväg 34 mellan Borensberg och Motala öppnades för trafik 2020, vilket har varit ett större projekt i den befintliga investeringsplanen och den nya sträckningen.
- Förslag till busstrategisk målbild 2030 kommer att tas fram.
- Beslut om "Målbild 2040 för Region Östergötlands engagemang i regional tågtrafik".
- Beslut om reviderat Regionalt trafikförsörjningsprogram.
- Förslag till ny länsplan för 2022-2033 kommer att tas fram.
- Standard för mer tillgängliga hållplatser tas fram.

Sammanfattning av gap och arbete framåt

Gap	Region Östergötland behöver 2023 och framåt...
Kollektivtrafikens attraktivitet/marknadsandel behöver öka.	... göra insatser för snabb omställning och återhämtning i takt med att pandemisituationen stabileras för att öka resandet i kollektivtrafiken.
Fortsatt arbete krävs för att uppnå god framkomlighet i trafiken.	... fortsätta tätt samarbete med Linköpings och Norrköpings kommun. ... fortsätta lyfta in kollektivtrafiken i samhällsplaneringen.
Fortsatt arbete krävs för att uppnå ett enkelt resande.	... fortsatt nyttja ny teknik och ny data samt utforska vad öppna data kan innebära för möjligheter för olika digitaliseringslösningar. ... fortsätta arbete med att hitta lösningar för att samordna och kombinera olika trafikslag. ... fortsätta samarbete med privata och samhällsnyttiga organisationer för att öka hållbara resor och tillsammans tillgängliggöra och paketera/kombinera sätt att resa.
Fortsatt arbete krävs för en god tillgänglighet i kollektivtrafiken.	... fortsätta nyttja de digitala kanalerna som blir allt viktigare.

	... fortsätta anpassa publicerat material som ska kunna läsas av alla oavsett media (textning i filmer, syntolkning, tidtabeller).
Närtrafikskonceptet behöver fortsatt utvecklas.	... fortsätta arbetet med att öka användarvänligheten av närtrafikskonceptet.
Fortsatt arbete krävs för att minska klimatpåverkan.	... göra insatser för snabb omställning och återhämtning i takt med att pandemisituationen stabileras för att öka resandet i kollektivtrafiken. ... fortsätta användning av de klimatbästa drivmedlen och utveckla och använda ny teknik.
Fortsatt arbete krävs för att få ett helhetsgrepp om transportsystemet.	... färdigställa den rumsliga strategin och som därefter kan vägleda i arbetet med transportsystemet.

Bilaga 2 Region Östergötlands samlade verksamhet

Region Östergötland bedriver, ensam eller tillsammans med andra kommuner, regioner och/eller andra aktörer, verksamheter i privaträttslig form som stiftelser eller aktieföretag. Regionfullmäktige har principiellt gett uttryck för dels en allmän återhållsamhet vad gäller bildande av nya bolag ägda av Region Östergötland, dels ett långsiktigt behov av att pröva formerna för sitt engagemang i nu verksamma bolag och stiftelser.

Regionstyrelsen bemyndigas att utfärda stämmodirektiv till stämmodombudet för respektive bolag och förening avseende fastställande av årsredovisning, beslut om ansvarsfrihet och fastställande av arvoden för ledamöter och revisorer inom ramen för gällande riktlinjer för arvoden.

Nedanstående redovisning omfattar Region Östergötlands koncernföretag¹ och de uppdragsföretag² där Region Östergötland är ensam ägare eller samägare. Även stiftelser och samordningsförbund redovisas där Region Östergötland är intressent. Entreprenader där Region Östergötland inte har något deläggande redovisas endast i vad som framgår av figur 1. Under 2022 avvecklar Region Östergötland sin andel i Skill Scandinavia AB samt avvecklar bolaget Marknadsbolaget i Fjärde Storstadsregionen.

Koncernföretag

AB Östgötatrafiken

Region Östergötland är sedan den 1 januari 2012, då den nya kollektivtrafiklagen trädde i kraft, ansvarig för all kollektivtrafik i länet. Östgötatrafiken blev i samband med detta också helägt av regionen. AB Östgötatrafiken är enligt uppdragsavtal ansvarig för upphandling och marknadsföring för lokal och regional linjetrafik med buss, spårvagn, tåg, viss skärgårdstrafik och för länsfärdtjänst i Östergötland.

Scenkonst Öst AB

2015 bildade Region Östergötland, Norrköpings och Linköpings kommuner bolaget för att driva de verksamheter som tidigare drevs i Stiftelsen Östergötlands länsteater och Norrköpings Symfoniorkester AB. Syftet med att driva verksamheterna i bolaget är att skapa förutsättningar för förbättrade verksamheter, utökat samarbete och ett långsiktigt ekonomiskt engagemang från ägarna. Bolaget startade sin verksamhet 2016 och Region Östergötlands ägarandel är 52 procent. Från och med 2023 kommer Östgötamusiken ingå som ett tredje verksamhetsområde i bolaget.

TvNo Textilservice AB

TvNo sköter all tvätt åt Region Östergötlands verksamheter. Bolaget bildades 1978 av landstingen i Östergötlands och Jönköpings län samt Norrköpings kommun. Region Östergötlands ägarandel är 49 procent.

ALMI Företagspartner Östergötland AB

Region Östergötland äger bolaget till 49 procent och resterande 51 procent ägs av det statliga moderbolaget Almi Företagspartner AB. Det övergripande målet för bolaget som bildades 1994, är att främja utveckling av konkurrenskraftiga små och medelstora företag och stimulera nyföretagande i syfte att skapa tillväxt och förnyelse i näringslivet.

³ Region Östergötland är bestämmande eller har betydande inflytande - mer än 20 procentig röstandel (varav Dotterföretag > 50 procent, Intresseföretag 20-50 procent).

⁴ Region Östergötland har inte betydande inflytande - mindre än 20 procent röstandel

AB Kinda Kanal

Bolagets uppgift är att bevara kanalen och att mot avgift hålla den öppen för trafik och driva därmed förenlig verksamhet. Syftet med Region Östergötlands engagemang i bolaget är att som uppdragsgivare till bolagets verksamhet ha inflytande över de driftbeslut som fattas. Regionens ägarandel uppgår till 47 procent. Övriga ägare är Linköpings kommun och Kinda kommun.

Uppdragsföretag – samägda företag

Inera AB

Bolaget bildades 1999 med syfte att utveckla e-hälsotjänster för invånarna, på uppdrag av samtliga regioner. Genom samverkan med regionerna har Inera utvecklat gemensamma lösningar för digitalisering. I syfte att enklare kunna utveckla gemensamma lösningar som bidrar till att effektivisera verksamheter i både kommuner och regioner, övertog SKR Företag AB 97 procent av aktierna i bolaget under början av 2017 med avsikt att erbjuda landets kommuner att vardera förvärva fem aktier. SKR Företags ägarandel kommer därefter att uppgå till strax över 50 procent. Region Östergötland äger nu fem aktier, motsvarande 1,6 promille.

Östsvenska Yrkehögskolan AB

Bolaget bedriver utbildningsverksamhet med särskilt fokus på yrkeshögskoleutbildning, samt konsultverksamhet med koppling till utbildningsverksamhet. Region Östergötland äger bolaget till 8,3 procent, övriga andelar ägs av 11 kommuner inom länet.

AB Transitio

Transitio är ett samägt bolag av samtliga regionala kollektivtrafikmyndigheter. Bolagets uppdrag är att upphandla, finansiera och förse ägarna med tåg och reservdelar. Syftet är främst att minska ägarnas fordonskostnader samt säkerställa hög kvalitet och kompetens inom områdena anskaffning, förvaltning och underhåll. Bolaget bildades 1999. Region Östergötlands ägarandel uppgår till 5 procent.

Mälardalstrafik MÄLAB AB

Mälardalstrafik ansvarar för regional kollektivtrafik i Mälardalen på ett antal sträckor, framförallt med tåg. Uppdraget utgår ifrån en gemensam regional ambition att förbättra möjligheterna till pendling och annat resande i Mälardalen. Mälardalstrafik ägs av regionerna i Stockholm, Sörmland, Uppsala, Västmanland, Östergötland och Örebro län. Region Östergötland äger 13 procent.

Samverkansprojektet E22 AB

Bolagets ska verka för en utbyggnad och upprustning av väg E22 till lägst fyrfältstandard mellan Norrköping och Trelleborg. Ägare är regionerna utmed väg E22, samt Sydsvenska Industri- och Handelskammaren. Region Östergötland ägarandel uppgår till 20 procent.

LÖF

Löf (regionernas ömsesidiga försäkringsbolag) är ett rikstäckande försäkringsbolag som har till huvuduppgift att försäkra de vårdgivare som finansieras av regionerna. Bolaget slutkunder är de patienter som drabbats av en patientskada och bolagets uppdrag är att utreda och lämna ersättning till patienter som skadas i vården samt att bidra till att antalet skador i vården minskar. Region Östergötlands ägarandel uppgår till 4,5 procent.

Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling

Kommunalförbundets medlemmar är de sju regionerna som innehar universitetssjukhus; Region Uppsala, Region Östergötland, Region Skåne, Region Stockholm, Region Västerbotten, Västra

Götalandsregionen samt Region Örebro län. Kommunalförbundet bildades år 2006 och dess ändamål är att skapa förutsättningar för och genomföra en gemensam investering samt drift av en anläggning för avancerad strålbehandling. Verksamheten som bedrivs av Skandionkliniken i Uppsala startade 2015. Region Östergötlands andel uppgår till 14 procent.

Kommunalförbundet Svenska ambulansflyg

Kommunalförbundets medlemmar är samtliga regioner. Kommunalförbundet bildas för att administrera och sköta uppdraget med ambulansflygplanverksamheten och överta befintligt samverkansavtal mellan de 21 regionerna från den 1 januari 2016. Den ordinarie driftstarten beräknas till 2021. Region Östergötlands ägarandel uppgår till 4,5 procent.

Stiftelser och samordningsförbund

Stiftelsen Östergötlands länsmuseum (Östergötlands museum)

Stiftelsen bildades 1983 av dåvarande Landstinget i Östergötland, Stiftelsen Linköpings stadsmuseum för skön konst, Östergötlands Fornminnes- och museiförening samt Linköpings kommun. Dess syfte är att inom länet bedriva och främja kulturminnesvård och övrig museiverksamhet samt att förvalta stiftelsens fastigheter och samlingar och att hålla dem tillgängliga för allmänheten.

Stiftelsen Östgötamusiken (verksamheten är planerad att föras över till Scenkonst Öst fr om 2023, varefter stiftelsen avvecklas)

Stiftelsen bildades år 1987 av dåvarande Landstinget i Östergötland med målsättningen att alla länets invånare ska kunna ta del av det regionala musikkivet. För att göra detta möjligt använder Östgötamusiken i första hand sina egna ensembler som är Östgöta Blåsansymfoniker, Östgöta Brasskvintett, Östgöta Blåsarkvintett samt Östgötabandet.

Samordningsförbundet Östra Östergötland, Samordningsförbundet Centrala Östergötland och Samordningsförbundet Västra Östergötland.

Samordningsförbunden har vid olika tidpunkter bildats under perioden 2005-2010, med stöd av lagen om finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet. I respektive samordningsförbund ingår Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, berörda kommuner och Region Östergötland. Förbundens ändamål är att finansiera och utveckla insatser som skapar förutsättningar för invånare i yrkesverksam ålder att kunna uppnå eller förbättra förmågan att utföra förvärvsarbete.

Politisk organisation	Den egna verksamheten	Koncernföretag	Uppdragsföretag
Regionfullmäktige	Regiondirektör Regionledning	Götterföretag AB Östgötraffiken (RÖ:s andel 100%) Scenkonst Öst AB (RÖ:s andel 52%)	Andra samägda företag Inera AB (RÖ:s andel 0,16%) Östgöta Yrkeshögskolan AB (RÖ:s andel 8,3%)
Regionstyrelsen	Hälsa- och sjukvård	Intresseföretag Tv/No Textservice AB (RÖ:s andel 49%) ALMI Företagspartner Östergötland AB (RÖ:s andel 49%) AB Kända Kanal (RÖ:s andel 47%)	Podentförsäkringen, LÖF (RÖ:s andel 4,5%) Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling (RÖ:s andel 14%) Kommunalförbundet Svenskt ambulansflyg (RÖ:s andel 4,5%)
Hälsa- och sjukvårdsnämnden	Folkhälsövård		
Trafik- och samhällsplaneringsnämnden	Regionledningskontor		
Regionutvecklingsnämnden	Länsvärdskola		
Samverkansnämnden för sydöstra sjukvårdsregionen	Naturbruksgymnasiet		
Revisionsnämnden			
Politiska nämnder			
	Stiftelser Stiftelsen Östergötlands länsmuseum Stiftelsen Östgötamusiken, verksamheten förs över till Scenkonst Öst 2023	Samordningsförbund Samordningsförbundet Östra Östergötland Samordningsförbundet Centrala Östergötland Samordningsförbundet Västra Östergötland	Kommunala entreprenader (de största 20 belopp räknat) Capio Movement AB Hölsa Primärvård Sverige AB Pallik Ambulans AB Psykiatpartners Östergötland AB Primärvård Östergötland AB Capio Primärvård AB A & O i Vården AB Praktikertjänst AB Capio Vårdcentral Johannelund Capio Hjälmhåkan AB Vårdcentralen Myran AB Hälsa Vårdcentral Wilberan AB SOS Alarm Sverige AB H.F. Oral Care AB + ytterligare ca 150 mindre företag

Figur 1. Region Östergötlands samlade verksamhet under perioden 2023-2025 (enligt känd planering 2022-04-30).

Bilaga 3 Regionövergripande styrning

Ansvarsfördelningen

Region Östergötland är en demokratiskt styrd organisation där skiljelinjen mellan politikernas och verksamhetens uppgifter ska vara tydlig. Det är de förtroendevaldas uppgift att ange mål på kort och lång sikt, fördela resurserna och att följa upp resultaten i förhållande till de uppsatta målen.

Verksamhetens uppgift är att genomföra de insatser som krävs för att uppnå de mål som beslutats politiskt. Detta innebär att verksamhetens styrning har sin utgångspunkt i politiska beslut som kompletteras och förtydligas så att de kan genomföras på lokal nivå.

Regionfullmäktige är regionens högsta beslutande organ och fastställer långsiktiga mål, skattesats och ekonomiska ramar för regionens verksamhet. Därutöver beslutar också fullmäktige om riktlinjer i viktiga principiella och strategiska frågor. Fullmäktige följer upp verksamheten genom delårsrapport och årsredovisning.

Regionstyrelsen, har tillsammans med hälso- och sjukvårdsnämnden, regionutvecklingsnämnden och trafik- och samhällsplaneringsnämnden, uppdraget att verkställa fullmäktiges beslut. I praktiken innebär ansvarsfördelningen i många fall att styrelse och nämnder arbetar mot samma mål men med olika utgångspunkter vilket kräver koordinering av styrprocesserna.

Regiondirektören leder den verkställande tjänstemannaorganisationen där regionens produktionsenheter är utförare och svarar för regionens egen produktion. Därutöver anlitas externa utförare.

Modell för verksamhetsstyrning

Region Östergötlands modell för verksamhetsstyrning har sin grund i målstyrning. Det innebär att politiken sätter den fleråriga riktningen för verksamheten i form av mål för mandatperioden. Målen ska beskriva vad Region Östergötland ska sträva efter för att tillhandahålla tjänster och utveckla de områden som regionen ansvarar för: hälso- och sjukvård inklusive tandvård, hållbar regional utveckling samt kollektivtrafik. De ger en bild av politikens ambitioner och inriktningar under mandatperioden.

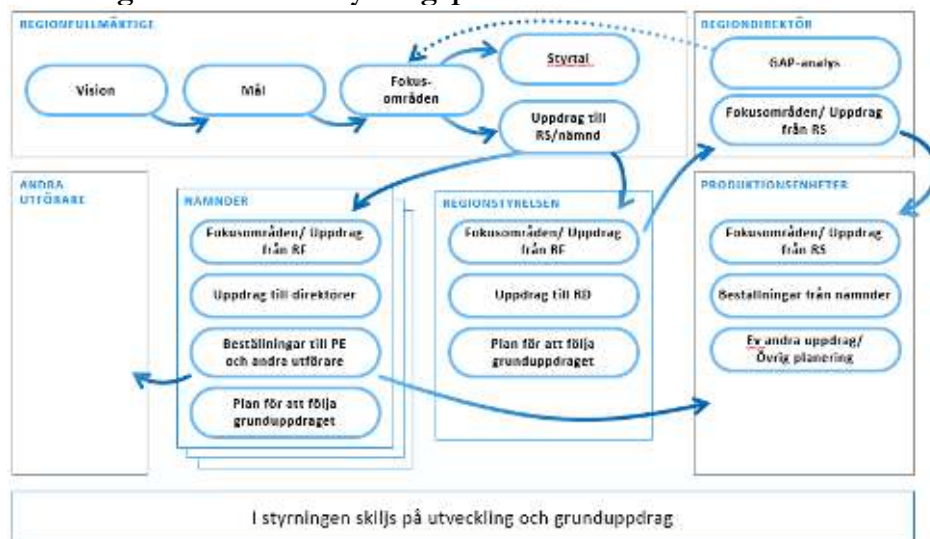
Styrningen skiljer på utveckling och på grunduppdrag.

- Utveckling innebär att den politiska styrningen ska ha fokus på strategiskt viktiga områden som fordrar en tydlig utveckling eller förflyttning.
- Grunduppdrag relaterar till alla de uppdrag, lagar, regler och policys som Region Östergötland har att förhålla sig till. Dessa utgör plattformen som all Region Östergötlands verksamhet baseras på. Grunduppdraget beskrivs i Region Östergötlands reglemente.

Behovsstyrning

Region Östergötlands modell för att styra resurser till hälso- och sjukvårdens verksamheter utgår från invånarnas behov. Behovsstyrningsprocessen fungerar som ett årshjul där varje steg i processen hänger ihop. För att få en bredare bild av invånarnas behov inom olika områden, finns fyra behovsstyrningsberedningar under hälso- och sjukvårdsnämnden. Beredningarnas uppdrag är att genomföra kunskapsinhämtning, uppföljning och föra dialog med verksamhets-, medborgar- och patientföreträdare samt följa upp resultatet av nämndens uppdrag och/eller beställningar till verksamheterna inom respektive berednings ansvarsområde.

Den årliga verksamhetsstyrningsprocessen

Figur 1. Sammanfattning av ingående delar av modellen för verksamhetsstyrning och dess relationer.

Planeringsprocessen innehåller ett antal dokument som utgår från regionfullmäktige och sedan bryts ned till verksamhetsnivå. En beskrivning av dessa följer nedan.

Strategiprogram för Region Östergötland

Strategiprogram för Region Östergötland beskriver vision samt de politiska målen för mandatperioden och beslutas av regionfullmäktige vart fjärde år.

Treårsbudget med fokusområden

Regionfullmäktiges treårsbudget med fokusområden är grunden för den årliga verksamhetsstyrningen. I och med detta tar fullmäktige beslut om budget, skattenivå och ramar för styrelse och nämnder. Budgeten ska också innehålla en plan för ekonomin under den kommande treårsperioden. I budgeten ska även anges en plan för verksamheten under budgetåret och mål och riktlinjer relaterat till god ekonomisk hushållning. I Treårsbudget med fokusområden beskrivs planen för verksamheten som fokusområden, specifika för budgetåret. Fokusområdena mynnar ut i uppdrag till nämnderna och styrelsen och ett antal styrtal.

Planeringsförutsättningar

I planeringsförutsättningar görs en uppföljning och sammanställning av nuläge som utgår från målen i Strategiprogram för Region Östergötland, Regional utvecklingsstrategi för Östergötland och andra omvärldsfaktorer. Sammanställningen mynnar ut i en gap-analys och resulterar i regiondirektörens rekommendationer på fokusområden som politiken bör inkludera i nästkommande Treårsbudget med fokusområden. Planeringsförutsättningar tas fram varje år inför budgetprocess.

Årsplaner och budget för nämnder och styrelse

Årsplanerna syftar till att systematisera nämndernas och styrelsens arbete med att, i enlighet med kommunallagen, säkra att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. I de årliga budgetarna beskrivs nämndens och styrelsens budget utifrån beslutade ramar i regionfullmäktiges treårsbudget.

Intern styrning och kontroll – internkontrollplan för nämnder och styrelse

Internkontrollplan upprättas årligen för nämnder och styrelse.

Nämndernas beställningar

Beställningarna syftar till att formalisera nämndernas uppdrag till interna eller externa utförare.

Regionstyrelsens uppdrag till regiondirektören

Uppdrag till regiondirektören syftar till att formalisera styrelsens ägarstyrning av Region Östergötlands verksamhet under året. Regionstyrelsens uppdrag till regiondirektören ges årligen, som en del i regionstyrelsens årsplan.

Verksamhetsplaner för produktionsenheter

Produktionsenheternas verksamhetsplaner inklusive årsbudget utgår från den regionövergripande styrningen, där beställningar och uppdrag från nämnder och regionstyrelsen konkretiseras. Verksamhetsplaner för produktionsenheter tas fram årligen.

Bilaga 4 - Resultaträkning (fullfondering)

Belopp i miljoner kronor och löpande priser

	Region Östergötland			Regionkoncern		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Verksamhetens intäkter	4 804	4 931	5 073	5 604	5 781	5 973
Verksamhetens kostnader	-20 523	-21 171	-21 708	-21 223	-21 921	-22 508
Avskrivningar	-980	-990	-990	-1 060	-1 070	-1 070
Verksamhetens nettokostnader	-16 699	-17 230	-17 625	-16 679	-17 210	-17 605
Skatteintäkter	13 273	13 740	14 210	13 273	13 740	14 210
Generella statsbidrag och utjämning	2 409	2 493	2 518	2 409	2 493	2 518
Generella statsbidrag - läkemedel	1 485	1 507	1 530	1 485	1 507	1 530
Verksamhetens resultat	468	510	633	488	530	653
Finansiella intäkter	188	184	191	188	184	191
Finansiella kostnader	-886	-720	-641	-906	-740	-661
Resultat efter finansiella poster	-230	-26	183	-230	-26	183
Extraordinära poster						
Årets resultat	-230	-26	183	-230	-26	183

Bilaga 4 - Kassaflödesanalys (fullfondering)

Belopp i miljoner kronor och löpande priser

	Region Östergötland			Regionkoncern		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN						
Årets resultat	-230	-26	183	-230	-26	183
Justering för ej likviditetspåverkande poster (not 1)	2 412	2 254	2 050	2 501	2 344	2 140
Utbetalning av avsättningar för pensioner	-617	-633	-656	-617	-633	-656
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar						
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	1 565	1 595	1 577	1 654	1 685	1 667
Ökning/minskning kortfristiga fordringar						
Ökning/minskning förråd och varulager						
Ökning/minskning kortfristiga skulder	-154	8	-20	-158	52	-27
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 411	1 603	1 557	1 496	1 737	1 640
INVESTERINGSVERKSAMHETEN						
Investering i immateriella anläggningstillgångar						
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar						
Investering i materiella anläggningstillgångar	-1 800	-1 750	-1 700	-1 900	-1 832	-1 762
Försäljning av materiella anläggningstillgångar						
Ökning långfristiga fordringar						
Förvärv av finansiella tillgångar		-253	-357		-253	-357
Avyttring av finansiella tillgångar	289			304	-52	-21
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 511	-2 003	-2 057	-1 596	-2 137	-2 140
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN						
Nyupptagna lån	100	400	500	100	400	500
Amortering av skuld						
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	100	400	500	100	400	500
Justering av ingående eget kapital						
Årets kassaflöde	0	0	0	0	0	0
Likvida medel vid årets början	2	2	2	150	150	150
Likvida medel vid årets slut	2	2	2	150	150	150
Not 1 Justering för ej likviditetspåverkande poster						
Avskrivningar/nedskrivningar	980	990	990	1 060	1 070	1 070
Gjorda avsättningar pensioner	1 620	1 448	1 251	1 629	1 458	1 261
Övriga avsättningar						
Orealiserade kursförändringar	-188	-184	-191	-188	-184	-191

Bilaga 4 - Balansräkning (fullfondering)

Belopp i miljoner kronor och löpande priser

TILLGÅNGAR	Region Östergötland			Regionkoncern		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Anläggningstillgångar						
Immateriella anläggningstillgångar	66	66	66	66	66	66
<i>Mark, byggnader och tekniska anläggningar</i>	10 123	10 638	11 153	10 123	10 638	11 153
<i>Maskiner och inventarier</i>	2 940	3 199	3 409	3 945	4 248	4 451
Materiella anläggningstillgångar	13 063	13 837	14 562	14 068	14 886	15 604
Finansiella anläggningstillgångar	129	129	129	99	99	99
Summa anläggningstillgångar	13 258	14 032	14 757	14 233	15 051	15 769
Omsättningstillgångar						
Förråd m m	300	300	300	300	300	300
Fordringar	1 685	1 685	1 685	1 695	1 695	1 695
Kortfristiga placeringar	6 304	6 727	7 260	6 304	6 727	7 260
Kassa och bank	2	2	2	150	150	150
Summa omsättningstillgångar	8 291	8 714	9 247	8 449	8 872	9 405
Summa tillgångar	21 549	22 746	24 004	22 682	23 923	25 174
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Eget kapital						
Årets resultat	-230	-26	183	-230	-26	183
Övrigt eget kapital	2 366	2 136	2 110	2 481	2 251	2 225
Summa eget kapital (not 1)	2 136	2 110	2 293	2 251	2 225	2 408
Avsättningar						
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	15 754	16 569	17 164	15 769	16 584	17 179
Andra avsättningar	24	24	24	34	34	34
Summa avsättningar	15 778	16 593	17 188	15 803	16 618	17 213
Skulder						
Långfristiga skulder	125	525	1 025	215	615	1 115
Kortfristiga skulder	3 510	3 518	3 498	4 413	4 465	4 438
Summa skulder	3 635	4 043	4 523	4 628	5 080	5 553
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	21 549	22 746	24 004	22 682	23 923	25 174
Not 1) därav: rörelsekapital	4 781	5 196	5 749	4 036	4 407	4 967
anläggningskapital	-2 645	-3 086	-3 456	-1 785	-2 182	-2 559
Panter och ansvarsförbindelser:						
Pensionsförpliktelser som ej upptagits bland skulder/avsättningar	19	19	19	19	19	19
Övriga ansvarsförbindelser	394	394	394	1 318	1 318	1 318

Bilaga 5 - Regionbidrag per styrelse/nämnd

Belopp i tusentals kronor	2023	2024	2025
Regionstyrelsen	1 176 208	1 133 208	1 133 208
Hälsa- och sjukvårdsnämnden	14 603 420	14 603 420	14 603 420
Trafik- och samhällsplaneringsnämnden	997 594	942 594	942 594
Regionutvecklingsnämnden	292 983	290 983	290 983
Totalt regionbidrag	17 070 205	16 970 205	16 970 205

Bilaga 6 - Resultaträkning med områden

Belopp i miljoner kronor och löpande priser

	Region Östergötland		
	2023	2024	2025
Regionstyrelsen	-1 176	-1 133	-1 133
Hälsa- och sjukvårdsnämnden	-14 603	-14 603	-14 603
Trafik- och samhällsplaneringsnämnden	-998	-943	-943
Regionutvecklingsnämnden	-293	-293	-293
Övriga poster	371	-258	-653
Verksamhetens nettokostnader	-16 699	-17 230	-17 625
Skatteintäkter	13 273	13 740	14 210
Generella statsbidrag och utjämning	2 409	2 493	2 518
Generella statsbidrag - läkemedel	1 485	1 507	1 530
Verksamhetens resultat	468	510	633
Finansiella intäkter	188	184	191
Finansiella kostnader	-886	-720	-641
Resultat efter finansiella poster	-230	-26	183
Extraordinära poster			
Årets resultat	-230	-26	183

Bilaga 7 - Sammanställning regionstyrelsens regionbidrag samt regiongemensamt 2023

Belopp i tusentals kronor

	Regionbidrag (not 1)	Regiongemensamt (not 2)	Summa
Bidrag som förmedlas till Regionledningskontoret	612 173	690 910	1 303 083
Regionens revisorer	12 590		12 590
Politisk ledning	68 056		68 056
Regionledning	258 956	87 192	346 148
Regiongemensamma verksamheter/projekt	272 571	603 718	876 289
Bidrag som hanteras inom Regionstyrelsen	564 035		564 035
Forskning och utveckling	364 236		364 236
ST-/AT-läkare	153 940		153 940
Särskilt riktade medel	2 859		2 859
Engångsmedel	43 000		43 000
Summa	1 176 208	690 910	1 867 118

Not 1 Förändring regionbidrag

Treårsbudget 2022-2024	1 031 853
RS 2021-15 Omfördelning VIT regionbidrag till regiongem	-10 200
RÖ 2022-1003 Omfördelning från HSN (lönesatsning)	653
RÖ 2022-1003 Prisjustering tekniska bastjänster	-2 523
RÖ 2022-1003 Justerat regiongemensamt pålägg	5 982
RÖ 2022-1003 Förvaltningsobjekt KOL, R7 digitalt arkiv	1 430
RÖ 2022-1003 Omfördelning från regiongemensamt (RLK/EC)	7 469
RÖ 2021-3049 ALF ökning budgetproposition 2022	3 788
RÖ 2022-3626 Omfördelning från RUN (regional utveckling)	2 643
RÖ 2022-3626 Civilt försvar regiongemensamma verksamheter RLK	4 970
RÖ 2020-4141 Stärkt kompetensförsörjning	30 000
RÖ 2020-4141 Kvinnors hälsa - utbildningstjänster barnmorskor	20 000
Treårsbudget 2023-2025 Digitalisering (cosmic)	10 000
Treårsbudget 2023-2025 Matavfallssortering	5 000
Treårsbudget 2023-2025 Indexuppräknig 2023	22 143
Treårsbudget 2023-2025	1 133 208
Treårsbudget 2023-2025 Engångsmedel	43 000
Budget 2023 inklusive engångsmedel	1 176 208

Not 2 Förändring regiongemensamt

Treårsbudget 2022-2024	592 939
RS 2021-15 Omfördelning VIT regionbidrag till regiongem	10 200
Prisärende RLK Omfördelning debitering av HR/Ek	52 887
Prisärende RLK Nya uppdrag (MS, distansverktyg)	34 600
Prisärende RLK Effektiv administration delbesparing	-15 000
RÖ 2022-1003 Omfördelning höjt regiongemensamt pålägg	1 286
RÖ 2022-1003 Omfördelning till regionbidrag (RLK/EC)	-7 469
RÖ 2022-1003 Omfördelning från HSN (lönesatsning)	296
RÖ 2022-3626 Civilt försvar, SCM, logistik	1 000
RÖ 2022-3626 Robust materialförsörjning, SCM, logistik	700
Treårsbudget 2023-2025 Indexuppräknig 2023	19 471
Treårsbudget 2023-2025	690 910

K
D